

**Voorlopige Jaarstukken 2016**

**Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland**

13 april 2017

## **Inhoudsopgave**

|                                                              |           |
|--------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Voorwoord</b>                                             | <b>3</b>  |
| <b>1. Inleiding</b>                                          | <b>4</b>  |
| <b>2. Resultaat 2016</b>                                     | <b>5</b>  |
| <b><i>I. Jaarverslag</i></b>                                 |           |
| <b>3. Programmaverantwoording</b>                            | <b>7</b>  |
| Programma 1. Risicobeheersing                                |           |
| Programma 2. Incidentbestrijding                             |           |
| Programma 3. Brandweerondersteuning                          |           |
| Programma 4. Crisisbeheersing                                |           |
| Programma 5. GHOR                                            |           |
| Programma 6. MON                                             |           |
| Programma 7. Bestuur en Bedrijfsvoering                      |           |
| Programma 8. Directie, Control en Staf                       |           |
| Programma 9. Algemene Dekkingsmiddelen                       |           |
| <b>4. Paragrafen</b>                                         | <b>24</b> |
| 4.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing                  |           |
| 4.2. Onderhoud kapitaalgoederen                              |           |
| 4.3. Financiering                                            |           |
| 4.4. Bedrijfsvoering                                         |           |
| 4.5. Verbonden partijen                                      |           |
| <b><i>II. Jaarrekening</i></b>                               |           |
| <b>5. Balans per 31 december 2016</b>                        | <b>34</b> |
| <b>6. Overzicht van baten en lasten</b>                      | <b>36</b> |
| <b>7. Waarderingsgrondslagen</b>                             | <b>47</b> |
| <b>8. Toelichting op de balans</b>                           | <b>49</b> |
| <b>9. Toelichting op Vennootschapsbelasting</b>              | <b>56</b> |
| <b>10. Single Information Single Audit (SISA) 2016</b>       | <b>57</b> |
| <b>11. Wet Normering Topinkomens (WNT)</b>                   | <b>58</b> |
| <b>Bijlagen</b>                                              | <b>60</b> |
| Bijlage 1: Kerngegevens                                      |           |
| Bijlage 2: Overzicht afgesloten en over te hevelen kredieten |           |
| Bijlage 3: Controleverklaring                                |           |

## Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2016 van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). Voor het eerst was de begroting ingericht volgens de nieuwe programma's, waarbij de gebiedgerichte werkwijze is omgezet naar een themagerichte. In het jaar 2016 is de overgang van de ene naar de andere organisatie-inrichting opgepakt. Er is ervaring opgedaan met deze nieuwe inrichting. Daarnaast is ook de reorganisatie afgerond. De werkzaamheden rondom de plaatsing, vormgeving van de nieuwe teams en overdracht van werkzaamheden heeft een groot beslag gelegd op de organisatie.

Ook de gemeenten zijn nauw bij dit proces betrokken geweest. Een speciaal woord van dank is er daarbij voor de raden die onder andere in het traject van de totstandkoming van de nieuwe gemeenschappelijke regeling een belangrijke rol speelden en daarmee hun betrokkenheid bij onze veiligheidsregio toonden.

Door de grote inzet van zowel vrijwillig als beroepspersoneel is aan de taken van de veiligheidsregio invulling gegeven. De waardering hiervoor is groot. Samen met de gemeenten is er zo gewerkt aan de lokale veiligheid. Met deze jaarstukken is ook meer inzicht ontstaan in de onderwerpen die in 2017 en verder aandacht nodig hebben. Deze punten zullen in gezamenlijkheid worden opgepakt.

H.J. van Schaik  
Portefeuillehouder Middelen VNOG

## 1. Inleiding

De programmabegroting 2016-2019 van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) is voor het eerst langs de programmalijnen van de nieuwe organisatie opgezet. In 2016 was de financiële beheersing ingericht volgens sturing in de clusters en gebaseerd op de kennis en ervaring van de verantwoordelijke medewerkers in de clusters.

In 2016 is nog veel werk verzet in het kader van de reorganisatie van de VNOG. De nieuwe teamleiders zijn benoemd en het plaatsingsproces voor de medewerkers is doorlopen. Per 1 januari 2017 is de nieuwe organisatie van start gegaan. In de loop van 2016 hebben de afdelingshoofden hun jaarplannen voor 2017 opgesteld. Gedurende 2016 is gewerkt aan het opstellen van de nieuwe gemeenschappelijke regeling, waar de raden nauw bij betrokken waren. De nieuwe regeling is vastgesteld en is ingegaan per 1 januari 2017.

Naast de werkzaamheden in verband met de reorganisatie zijn de reguliere taken uiteraard ook uitgevoerd: het brandweerpersoneel stond 24 uur per dag gereed om uit te rukken, medewerkers zijn opgeleid en geoefend, het materieel en materiaal is onderhouden en waar nodig is nieuw materieel en materiaal aangeschaft. Daarnaast zijn adviezen verstrekt, is voorlichting gegeven en zijn controles uitgevoerd. Er is samengewerkt met diverse crisisspartners en er heeft een update plaats gevonden van het regionale risico-profiel en is een beleidsplan VNOG 2017-2020 vastgesteld. In de verschillende programma's wordt een toelichting gegeven op de verschillende inspanningen en resultaten.

Hoofdstuk 2 bevat een samenvattend overzicht van het resultaat 2016. De nadere onderbouwing van het resultaat, alsook de bereikte doelstellingen ten opzichte van de begroting 2016 vindt u terug in hoofdstuk 3. Daar wordt per programma ingegaan op de bereikte doelstellingen en met welk resultaat het programma is afgesloten. Daarna volgen de verplichte paragrafen.

In het tweede deel van de jaarstukken wordt ingegaan op de jaarrekening 2016. Dit deel is vooral technisch van aard. Eerst volgt de balans. In hoofdstuk 6 staat een totaaloverzicht met daarin het resultaat, gesplitst in 'resultaat voor inzet reserves' en 'resultaat na inzet reserves', zoals de wetgeving voorschrijft. Ook is hier een detailtoelichting op de resultaten per programma opgenomen. Tot slot volgen een onderbouwing van de balans, diverse verantwoordingen en enkele bijlagen.



## 2. Resultaat 2016

Navolgend zijn de resultaten van de diverse programma's opgenomen. Een voorstel tot dekking van het totaal resultaat wordt voorgelegd aan het algemeen bestuur.

| Programma                     | Resultaat       |
|-------------------------------|-----------------|
| 1. Risicobeheersing           | -7.786          |
| 2. Incidentbestrijding        | -227.692        |
| 3. Brandweerondersteuning     | -32.293         |
| 4. Crisisbeheersing           | -116.816        |
| 5. GHOR                       | 69.228          |
| 6. MON                        | 82.940          |
| 7. Bestuur en Bedrijfsvoering | -40.037         |
| 8. Directie, Control en Staf  | -111.568        |
| 9. Algemene Dekkingsmiddelen  | 172.524         |
| <b>Totaal</b>                 | <b>-211.500</b> |

Bij de Tweede financiële verkenning 2016 werd een positief jaarresultaat verwacht. Op basis hiervan is een incidentele reservering gedaan voor het Individueel Keuzebudget (IKB) (€ 9 ton) en intensivering investeringen (€ 5 ton). Mede daardoor is over 2016 toch een negatief jaarresultaat ontstaan van € 211.500. Een belangrijke reden voor dit negatieve resultaat ligt in een overschrijding op het reorganisatiebudget. In het kader van de reorganisatie is een budget beschikbaar van € 2 miljoen voor vier jaar (gemiddeld € 5 ton per jaar). In het jaar 2016 is hier € 337.000 op overschreden.

Het resultaat is nader toegelicht bij de betreffende programma's (zie hoofdstuk 3 en 6).

## **I. Jaarverslag**

### 3. Programmaverantwoording

#### Programma: 1. Risicobeheersing

Programmahouder: dhr. J.A. Gerritsen / dhr. N.E. Joosten / mevr. J.M.E. Traag  
Budgethouder: mevr. H.B.M. Tomassen

##### ***Wat hebben we bereikt?***

1. *Brandveilig leven / gebruiken:* We hebben de brandveiligheid en externe veiligheid gestimuleerd en bewustwording bevorderd.
2. *Informatiegestuurde risicobeheersing:* We hebben onze informatiepositie verbeterd voor bestuurlijke verantwoording, hoogwaardige risicoadvisering, effectieve brandbestrijding en veilig optreden. We hebben hulpverleners, burgers, bedrijven en instellingen in staat gesteld om met informatie hun brandveiligheid, externe veiligheid en zelfredzaamheid te vergroten.
3. *Risicogericht in plaats van regelgericht werken:* We hebben adviezen gegeven op grond van onze wettelijke adviesrol en daar waar de veiligheidswinst het grootst is.
4. *Gezamenlijke risicobeheersing: 1 beleid, 1 werkwijze:* We hebben stappen gezet om onze taken uit te voeren als één krachtige organisatie en hebben een bijdrage geleverd aan het multidisciplinaire samenwerken.

##### ***Wat hebben we er voor gedaan?***

1. *Brandveilig leven / Brandveilig gebruiken*
  - We hebben voorlichting gegeven na branden met een maatschappelijke impact. Daarnaast hebben we open dagen/inloopsprekken verzorgd.
  - We hebben voorlichting gegeven in de belevingswoning in Didam (met name voor scholieren en senioren) en in de pop up stores in Zutphen en Doetinchem.
  - We hebben themacomunicatie en voorlichtingsavonden verzorgd, veelal voor senioren en beperkt zelfredzamen na overleg met woningcorporaties.
  - We hebben woningchecks uitgevoerd, deels samen met het Rode Kruis.
2. *Informatiegestuurde risicobeheersing*
  - Het team Technisch Brandonderzoek heeft onderzoek gedaan na circa 100 branden.
  - We hebben risico's en incidenten gemonitord o.a. door na alle woningbranden na te bellen met de bevelvoerder, de opbrengst hiervan is op Oost 5 niveau vertaald in een informatiefolder.
  - We hebben risico's en trends geanalyseerd; met name het evenement Giro d'Italia hebben we vooraf grondig geanalyseerd en daarop de nodige maatregelen getroffen.
  - We hebben t.b.v. het brandrisicoprofiel een instrument ontwikkeld: de Risico-Analyse-Monitor, RAM, waarmee we de landelijke Jan van der Heyden prijs hebben gewonnen.
  - We hebben mobiele data terminals op enkele voertuigen geplaatst om de brandweertaken ter plekke van alle noodzakelijke informatie te voorzien.
3. *Risicogericht in plaats van regelgericht werken*
  - We hebben bedrijfsbezoeken verzorgd en geadviseerd op veiligheid en bouwplannen.
  - We hebben geadviseerd op gebieden waar bouw- en milieuregelgeving niet in voorziet; o.a. over natuurbrand via een gebiedsgerichte aanpak met natuurbeheerders.
  - We hebben het bevoegd gezag geadviseerd t.b.v. de bestuurlijke afweging.
  - We hebben geadviseerd bij BEVI, BRZO, Vuurwerkbesluit, complexe aanvragen Wet Milieubeheer en overige complexe risicovraagstukken.
  - We hebben vanwege onze wettelijke taak inspecties uitgevoerd bij BRZO bedrijven.
4. *Gezamenlijke risicobeheersing: 1 beleid, 1 werkwijze*
  - We hebben het regionaal beleidsplan geactualiseerd.
  - We hebben gesprekken gevoerd met gemeenten en omgevingsdiensten en Oost 5 om de samenwerkingsrelatie te verbeteren.
  - We hebben evenementenadvisering verzorgd.

- We hebben een start gemaakt om de processen 'Toezicht' en 'Verlenen van adviezen' voor de gehele veiligheidsregio te uniformeren en in te voeren in een procestool.

#### ***Wat heeft het gekost?***

| <b>Product</b>                   | <b>Primaire begroting 2016</b> | <b>Begroting 2016 na wijziging</b> | <b>Realisatie 2016</b> |
|----------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| <b>Totaal lasten</b>             | <b>4.591.989</b>               | <b>4.591.989</b>                   | <b>4.508.675</b>       |
| <b>Totaal baten</b>              | <b>321.746</b>                 | <b>321.746</b>                     | <b>230.646</b>         |
| <b>Saldo voor bestemming</b>     | <b>4.270.243</b>               | <b>4.270.243</b>                   | <b>4.278.029</b>       |
| <b>Saldo na bestemming</b>       | <b>4.270.243</b>               | <b>4.270.243</b>                   | <b>4.278.029</b>       |
| <b>Saldo programma resultaat</b> |                                |                                    | <b>7.786-</b>          |

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.



## **Programma: 2. Incidentbestrijding**

Programmahouder: dhr. J.A. Gerritsen / dhr. N.E. Joosten / mevr. J.M.E. Traag  
Budgethouder: dhr. M.N.A.T. Verlinden

### ***Wat hebben we bereikt?***

1. *Repressie/paraatheid*: We hebben tijdige brandweezorg/ hulpverlening geleverd met een netwerk van 56 brandweerposten in 22 gemeenten.
2. *Nazorg*: We hebben gezorgd voor nazorg voor eigen personeel.
3. *Operationele Voorbereiding*: We hebben uniforme procedures gerealiseerd.
4. *Beleidsontwikkeling*: We hebben ons geënt op het risicoprofiel en gesignaleerde ontwikkelingen, waarbij wij verbinding hebben gelegd met gemeenten en deelgebieden zoals Oost 5.

### ***Wat hebben we er voor gedaan?***

1. *Repressie/paraatheid*
  - We hebben onze wettelijke taken uitgevoerd op het gebied van brandbestrijding, ongevalsebestrijding gevaarlijke stoffen, bestrijding waterongevallen en hulpverlening.
  - We hebben voorzien in de operationele leiding (RROL).
  - We hebben het beheer en de paraatheid van de posten geregeld door te zorgen voor:
    - o voldoende repressief personeel dat voldoende is opgeleid voor hun taken;
    - o beheer en organisatie van alle roosters en piketten incl. coördinatie operationele leiding.
  - En afgestemd met:
    - o Bedrijfsvoering over het beheer van onze posten;
    - o Vakbekwaamheid over de geoefendheid van ons personeel;
    - o Materieel en Logistiek over het beheer van het materieel;
    - o andere afdelingen over oefenroosters en planning van de dagdienstwerkzaamheden van repressieve beroepsmedewerkers.
  - We zijn gestart met de voorbereiding van een nieuw vrijwilligersbeleid, om ervoor te zorgen dat we ook op de langere termijn te kunnen voorzien in voldoende vrijwillig personeel voor de brandweezorg/hulpverlening.
  - We hebben de jeugdbrandweer gecoördineerd, omdat dit een potentiële bron voor nieuw personeel is.

#### ***2. Nazorg***

We hebben de nazorg geregeld voor ons eigen personeel door procedures beschikbaar te hebben, de teams te bemensen, etc.

#### ***3. Operationele Voorbereiding***

- We hebben energie gestoken in het onderhoud en anders ontsluiten (via app) van protocollen en procedures. Vooral is er geïnvesteerd in de nieuwe verbindingsschema's.
- We hebben ook ondersteund bij de uitrol van de procedures bij operationele functionarissen.
- We hebben, in samenwerking met team OIV, de natuurbrandkaarten geactualiseerd en het beheer dynamischer opgepakt. Hierdoor kan veiliger en efficiënter worden opgetreden bij natuurbranden.
- We hebben diverse specialismen beheerd, zoals FBO (Fire Bucket Operations, helikopter inzet).

#### ***4. Beleidsontwikkeling***

- We hebben voorbereidingen getroffen voor de update van het dekkingsplan begin 2017.
- De Regionale Regeling Operationele Functionarissen (RROF) is verder uitgewerkt, zodat implementatie in 2017 kan volgen.
- We zijn gestart met de ontwikkeling van regionaal beleid voor de jeugdbrandweer.

***Wat heeft het gekost?***

| <b>Product</b>                   | <b>Primaire begroting 2016</b> | <b>Begroting 2016 na wijziging</b> | <b>Realisatie 2016</b> |
|----------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| <b>Totaal lasten</b>             | <b>10.364.524</b>              | <b>10.374.524</b>                  | <b>10.608.725</b>      |
| <b>Totaal baten</b>              | <b>0</b>                       | <b>0</b>                           | <b>6.509</b>           |
| <b>Saldo voor bestemming</b>     | <b>10.364.524</b>              | <b>10.374.524</b>                  | <b>10.602.216</b>      |
| <b>Saldo na bestemming</b>       | <b>10.364.524</b>              | <b>10.374.524</b>                  | <b>10.602.216</b>      |
| <b>Saldo programma resultaat</b> |                                |                                    | <b>227.692-</b>        |

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.



## Programma:

## 3. Brandweerondersteuning

Programmahouder: dhr. J.A. Gerritsen / dhr. N.E. Joosten / mevr. J.M.E. Traag  
Budgethouder: dhr. R. Moraal

### ***Wat hebben we bereikt?***

1. *Vakbekwaam worden:* We hebben (repressief) personeel opgeleid.
2. *Vakbekwaam blijven:* We hebben (repressief) personeel geoefend.
3. *Materieel & Logistiek:* We hebben inzetbaar materieel/materiaal en hebben voorzien in inkoop van materieel, materialen en diensten.
4. *Regionaal Brandmeld Systeem (RBS):* We hebben de aansluitingen van bedrijven en instellingen op het RBS beheerd.

### ***Wat hebben we er voor gedaan?***

1. *Vakbekwaam worden*
  - We hebben via de BOGO mensen opgeleid voor Manschap en Bevelvoerder, waarbij aan de vraag vanuit het veld kon worden voldaan.
  - Wij hebben instructeurs bijgeschoold, wat in 2017 zal worden afgerond.
  - We hebben voorbereidingen getroffen om in 2017 te kunnen starten met “Blended learning”, het mengen van werkvormen, waardoor cursisten bijv. ook via internet een deel van de opleiding kunnen doen.
2. *Vakbekwaam blijven*
  - We hebben oefenroosters gemaakt, oefeningen zelf georganiseerd en/of ingekocht, planningen opgesteld, posten ondersteund en de voortgang bewaakt.
  - We hebben geregeld dat de RROL medewerkers (Regionale Regeling Operationele Leiding) nu getraind worden conform de vastgestelde competenties in het kwalificatie dossier.
  - We hebben een start gemaakt met een urgent traject voor de implementatie van het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS).
3. *Materieel & Logistiek*
  - We hebben een Meerjaren Investeringsprogramma (MJIP) opgesteld, inclusief een aanbestedingskalender, waardoor er een goed inzicht is verkregen in investeringen en de benodigde capaciteit om deze te realiseren.
  - Op het vlak van centraal en efficiënt inkopen hebben we veel bereikt. Zo zijn 2 van de 3 nieuwe Hoogwerkers geleverd en 13 nieuwe Tankautospuiten. Projecten voor Helmen en Redgereedschap zijn afgerond en hieruit zijn reeds 21 sets redgereedschap geleverd en inmiddels vele helmen. Nieuwe portofoons werden uitgeleverd en er is een start gemaakt met de inbouw van nieuwe Mobiele Data Terminals alsmede de uitrol van het LCMS wat o.a. gebruikt wordt voor natuurbrandbestrijding. Voor de natuurbrandvoertuigen zijn routers aangeschaft, waarmee VNOG en Veiligheidsregio Gelderland Midden elkaars voertuigen in beeld hebben. De achterstand op de aanbestedingen is verder ingelopen.
4. *Regionaal Brandmeld Systeem (RBS)*
  - Ons RBS bleek bijzonder bedrijfszeker met weinig uitval.

***Wat heeft het gekost?***

| <b>Product</b>                   | <b>Primaire begroting 2016</b> | <b>Begroting 2016 na wijziging</b> | <b>Realisatie 2016</b> |
|----------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| <b>Totaal lasten</b>             | <b>15.126.243</b>              | <b>18.674.368</b>                  | <b>18.951.242</b>      |
| <b>Totaal baten</b>              | <b>1.445.831</b>               | <b>1.434.831</b>                   | <b>1.924.721</b>       |
| <b>Saldo voor bestemming</b>     | <b>13.680.412</b>              | <b>17.239.537</b>                  | <b>17.026.520</b>      |
| <b>Mutaties reserves</b>         | <b>0</b>                       | <b>0</b>                           | <b>245.309</b>         |
| <b>Saldo na bestemming</b>       | <b>13.680.412</b>              | <b>17.239.537</b>                  | <b>17.271.830</b>      |
| <b>Saldo programma resultaat</b> |                                |                                    | <b>32.293-</b>         |

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

## **Programma: 4. Crisisbeheersing**

Programmahouder: mevr. A.H. Bronsvoot  
Budgethouder: dhr. J. Wesselink

### ***Wat hebben we bereikt?***

1. *Planvorming*: Het regionaal beleidsplan en risicoprofiel zijn bestuurlijk vastgesteld.
2. *Vakbekwaamheid*: We hebben een bijdrage geleverd aan de verbetering van de operationele prestaties van de crisisorganisatie.
3. *Voorbereiding*: We hebben door risicoanalyse en advisering bijgedragen aan een veilig verloop van risico-evenementen.
4. *Samenwerking-coördinatie*: We hebben de samenwerking met diverse crisispartners versterkt en onze eigen werkzaamheden verder geordend.
5. *Informatie gestuurde incidentbestrijding*: We hebben structureel gebruik gemaakt van de netcentrische werkwijze.
6. *Multidisciplinaire samenwerking*: We hebben structureel afgestemd met crisispartners en verdere versterking bereikt van de multidisciplinaire samenwerking.

### ***Wat hebben we er voor gedaan?***

1. *Planvorming*
  - Naast het leveren van een bijdrage voor het regionaal beleidsplan en risicoprofiel hebben wij multidisciplinaire ramp- en incidentbestrijdingsplannen ontwikkeld en deelgenomen aan projecten van het Veiligheidsberaad (strategische agenda).
2. *Vakbekwaamheid*
  - We hebben multidisciplinaire trainingen en een systeemtoets georganiseerd.
  - We hebben bijgedragen aan diverse oefeningen van crisispartners.
  - We hebben GRIP incidenten geëvalueerd en geleerde lessen gedeeld.
3. *Voorbereiding*
  - We hebben risico-evenementen multidisciplinair voorbereid (bijv. Giro d'Italia).
4. *Samenwerking-coördinatie*
  - We hebben geïnvesteerd in de internationale samenwerking met Duitsland, o.a. door samenwerking op het thema hoogwater in de Gelderse commissie.
  - We hebben het multidisciplinaire netwerk versterkt door het organiseren van account overleggen en het uitvoeren van een regionale netwerkdag.
  - We hebben onze werkinhoud geordend in 7 processen en coördinatie daarvan belegd bij proceshouders.
5. *Informatie gestuurde incidentbestrijding*
  - We hebben bijgedragen aan de doorontwikkeling van LCMS, waaronder LCMS-mobiel.
  - We hebben geëxperimenteerd met het gebruik van LCMS bij dreigende crises en genereren van een continu multidisciplinair risicobeeld.
  - We hebben Oefen-, Train- en Opleidingsactiviteiten uitgevoerd voor leden IOV poule en crisispartners.
  - We zijn gestart met de inventarisatie van het huidige risico- en crisiscommunicatiebeleid en de ontwikkeling van nieuw beleid.
6. *Multidisciplinaire samenwerking*
  - We hebben de voorstellen uit de notitie 'oranje kolom', die op 1 juli 2015 door het AB is vastgesteld, deels gerealiseerd. Dit heeft bijgedragen aan de versterking van de oranje kolom in het werkveld crisisbeheersing. In november is conform plan een evaluatie gemaakt, inclusief de speerpunten voor het komende jaar.
  - We hebben bovenregionaal samengewerkt op multidisciplinaire onderwerpen, zoals hoogwater, uitval nutsvoorzieningen en evenementenveiligheid.

***Wat heeft het gekost?***

| <b>Product</b>                   | <b>Primaire begroting 2016</b> | <b>Begroting 2016 na wijziging</b> | <b>Realisatie 2016</b> |
|----------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| <b>Totaal lasten</b>             | <b>676.302</b>                 | <b>677.321</b>                     | <b>794.137</b>         |
| <b>Totaal baten</b>              | <b>0</b>                       | <b>0</b>                           | <b>0</b>               |
| <b>Saldo voor bestemming</b>     | <b>676.302</b>                 | <b>677.321</b>                     | <b>794.137</b>         |
| <b>Saldo na bestemming</b>       | <b>676.302</b>                 | <b>677.321</b>                     | <b>794.137</b>         |
| <b>Saldo programma resultaat</b> |                                |                                    | <b>116.816-</b>        |

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.



## Programma:

## 5. GHOR

Programmahouder: dhr. N.E. Joosten / mevr. C. Abbenhues  
Budgethouder: dhr. A. Schoenmaker

### ***Wat hebben we bereikt?***

1. *Risicobeheersing*: We hebben de risicobeheersing versterkt en daarin een nieuwe positie verworven.
2. *Operationele inzet*: Waar nodig zijn wij ingezet en hebben we een bijdrage geleverd aan incidentbestrijding, nazorg en herstel.
3. *GHOR organisatie*: We hebben als GHOR aangehaakt bij de reeds lopende reorganisatie van de totale VNOG ("VNOG-Risicogericht").
4. *Continueren netwerk*: We hebben onze kennis van de verschillende netwerken bijgehouden en erop ingezet dat onze partners en andere partijen bekend met ons zijn.

### ***Wat hebben we er voor gedaan?***

1. *Versterking van risicobeheersing*
  - We hebben het bevoegd gezag geadviseerd in het kader van evenementen, zorgcontinuïteit, ingrijpende gebeurtenissen, zedenzaken, verstrekking kaliumjodide en gebouwde omgeving.
  - Vanuit gezondheidszorg optiek hebben we een bijdrage geleverd aan multidisciplinaire plannen en producten, soms samen met ketenpartners, maar altijd namens de geneeskundige kolom.
2. *Operationele inzet*
  - Naast de gebruikelijke kleinere incidenten is er geen grootschalige inzet van de witte kolom noodzakelijk geweest.
  - We hebben conform plan geoefend binnen onze eigen kolom. Alle ketenpartners en GHOR-medewerkers doen actief mee aan trainingen en oefeningen die we deels zelf organiseren.
  - Na het vertrek van meerdere GHOR functionarissen is de operationele sterkte weer op orde gebracht. We hebben afscheid genomen van de Sigmaleden van het Nederlandse Rode Kruis en de coördinatoren gewondenvervoer van het Witte Kruis.
  - Alle operationele plannen hebben we op orde en de daarin genoemde functionarissen zijn beschikbaar, paraat, opgeleid en geoefend.
3. *De GHOR-organisatie*
  - In "VNOG-Risicogericht" is de afdeling GHOR goed gepositioneerd waardoor een stevige verbinding naar andere afdelingen en thema's ontstaat.
  - We hebben de personele capaciteit van het GHOR bureau door de reorganisatie niet op sterkte kunnen houden. Door het bijstellen van onze ambities hebben we desondanks het jaarplan kunnen uitvoeren.
  - Het KIWA certificaat van het GHOR bureau VNOG is gecontinueerd.
  - Vanaf 4 januari 2016 is het nieuwe GGB model (grootschalige geneeskundige bijstand) operationeel. We hebben stappen gezet in de implementatie hiervan, zowel in materiële voorzieningen, uitwerking van processen als in training/oefening.
4. *Continueren van het netwerk*
  - We hebben onze netwerken onderhouden, relaties met contactpersonen zijn (opnieuw) gelegd of verstevigd.
  - We hebben onze informatiepositie verder uitgebreid en het gebruik van LCMS-geneeskundig bij de ketenpartners is gerealiseerd.
  - De dienstverlening door Witte Kruis NOG is gewijzigd, conform het landelijk model-convenant zijn afspraken gemaakt en vastgelegd in een nieuwe overeenkomst.
  - We participeren actief in landelijke en regionale portefeuilles.



***Wat heeft het gekost?***

| <b>Product</b>                   | <b>Primaire begroting 2016</b> | <b>Begroting 2016 na wijziging</b> | <b>Realisatie 2016</b> |
|----------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| <b>Totaal lasten</b>             | <b>1.606.978</b>               | <b>1.640.455</b>                   | <b>1.574.259</b>       |
| <b>Totaal baten</b>              | <b>131.500</b>                 | <b>131.500</b>                     | <b>134.532</b>         |
| <b>Saldo voor bestemming</b>     | <b>1.475.478</b>               | <b>1.508.955</b>                   | <b>1.439.727</b>       |
| <b>Saldo na bestemming</b>       | <b>1.475.478</b>               | <b>1.508.955</b>                   | <b>1.439.727</b>       |
| <b>Saldo programma resultaat</b> |                                |                                    | <b>69.228</b>          |

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

## **Programma: 6. Meldkamer Oost-Nederland, kolom brandweer**

Programmahouder:           dhr. J.W. Wiggers  
Budgethouder:           dhr. N. Hoorweg

### ***Wat hebben we bereikt?***

1. *Meldingen:* We hebben meldingen ontvangen en behandeld.
2. *Incidenten:* We hebben incidenten begeleid.
3. *Oefenen:* We hebben geoefend.
4. *Regionaal Brandmeld Systeem (RBS) en TOOM:* We waren betrokken bij het RBS en het project terugdringen van onnodige automatische meldingen (project TOOM).

### ***Wat hebben we er voor gedaan?***

1. *Ontvangen en behandelen van meldingen*
    - We hebben gezorgd voor continuïteit, zodat medewerkers altijd klaarstonden om meldingen te ontvangen en de hulpverlening werd aangestuurd.
    - In 2016 zijn er 15.066\* meldingen binnengekomen. Hiervan betroffen 8.780\* het verzorgingsgebied van de VNOG. De overige betroffen het verzorgingsgebied van Veiligheidsregio IJsselland.
    - De verwerkingstijd voor mondelinge meldingen was 66,3 seconden. Dit is een lichte verbetering ten opzichte van 2015. De gemiddelde verwerkingstijd voor alle meldingen, incl. de automatische meldingen, is 66,4 seconden. Dit laatste cijfer is relatief hoog als gevolg van het contrabellen in het kader van project TOOM (zie verderop).
  2. *Begeleiden van incidenten*
    - In 2016 hebben 11.772\* meldingen geleid tot een inzet van de brandweer. Waarvan 6.853\* in de VNOG.
    - We hebben een nieuwe verbindingsstructuur ingevoerd (Landelijke Kader Fleetmap Brandweer 2016) in samenwerking met het werkveld in beide veiligheidsregio's.
    - We hebben 36\* GRIP incidenten behandeld, waarvan 21\* in de VNOG.
  3. *Oefenen*
    - Door onderbezetting in het rooster hebben we onze oefendoelstelling gedeeltelijk (circa 50%) behaald.
    - Er zijn voor onze centralisten per persoon circa 5 oefenmomenten (dagdelen) geweest, waarin zij vaardigheden hebben beoefend, hun kennis hebben vermeerderd en waarvan een aantal in samenwerking met het brandweerveld zijn uitgevoerd.
  4. *Terugdringen onnodige automatische meldingen (project TOOM) en RBS*
    - Sinds maart 2014 zijn we, in het kader van het project TOOM, gestart met contrabellen bij automatische meldingen. Dit heeft geleid tot een grote daling van het aantal uitrukken op ongewenste meldingen.
    - We hebben de overige RBS werkzaamheden uitgevoerd, zoals storingsbehandeling.
- Overig*
- Eind 2015 is er een Gateway Review uitgevoerd op het project 'Landelijke Meldkamer Organisatie'. Deze heeft geleid tot een wijziging in de route waarlangs de schaalvergroting van de meldkamers zal worden bereikt. De landelijke projectorganisatie is omgevormd tot een programma onder aansturing van de Nationale Politie en zal zich faciliterend gaan opstellen. De sturing ligt nu bij de veiligheidsregio's.
  - We hebben met onze beoogde toekomstige meldkamerpartners in het gebied Oost 5 meerdere vormen van samenwerking opgezet (een gemeenschappelijke visie op samenwerken en samenwonen ontwikkeld, een eerste behoeftestelling aan de kwartiermaker aangeboden, de ingevoerde verbindingsstructuur gedeeld).

*\*Extrapolatie op basis van de cijfers tot 12 december 2016*

***Wat heeft het gekost?***

| <b>Product</b>                   | <b>Primaire begroting 2016</b> | <b>Begroting 2016 na wijziging</b> | <b>Realisatie 2016</b> |
|----------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| <b>Totaal lasten</b>             | <b>1.564.982</b>               | <b>1.570.487</b>                   | <b>1.585.668</b>       |
| <b>Totaal baten</b>              | <b>0</b>                       | <b>156.914</b>                     | <b>255.035</b>         |
| <b>Saldo voor bestemming</b>     | <b>1.564.982</b>               | <b>1.413.573</b>                   | <b>1.330.633</b>       |
| <b>Saldo na bestemming</b>       | <b>1.564.982</b>               | <b>1.413.573</b>                   | <b>1.330.633</b>       |
| <b>Saldo programma resultaat</b> |                                |                                    | <b>82.940</b>          |

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

## Programma:

## 7. Bestuur en Bedrijfsvoering

Programmahouder:           dhr. H.J. van Schaik  
Budgethouder:           dhr. O. Paans

### ***Wat hebben we bereikt?***

1. *Bestuur- en beleidsondersteuning*: We hebben bestuur en management geadviseerd en ondersteund.
2. *Communicatie*: We hebben onze communicatie taken uitgevoerd.
3. *Services*: Ons team Services (DIV, ICT, Servicedesk en Inkoop) heeft haar diensten geleverd en haar beleid doorontwikkeld gericht op betere en efficiëntere uitvoering.
4. *Financiën/P&O*: We hebben gewerkt aan verbetering van inzicht hetgeen leidt tot toenemende transparantie. Voor P&O hebben wij ondersteuning en advisering geleverd en gewerkt aan de reorganisatie.

### ***Wat hebben we er voor gedaan?***

#### ***1. Bestuur- beleidsondersteuning en 2. Communicatie***

- We hebben de bestuursvergaderingen voorbereid, begeleid en uitkomsten verwerkt.
- We hebben de betrokkenheid van onze bestuurlijke vertegenwoordigers in landelijke gremia voorbereid.
- We hebben het management beleidsmatig en juridisch ondersteund.
- We hebben een bijdrage geleverd aan de reorganisatie en daartoe o.a. het organisatieplan en een geactualiseerde gemeenschappelijke regeling opgeleverd.
- We hebben bijgedragen aan diverse P&C-producten.
- We hebben communicatie, persvoorlichting, beheer van social media en crisis- en risicocommunicatie uitgevoerd.
- We hebben de hele organisatie op communicatiegebied ondersteund en bijgedragen aan meerdere campagnes.

#### ***3. Services***

- We willen een “informatiegestuurde organisatie zijn” en zijn daarvoor het project “inrichting Veiligheidsportaal” gestart. Een implementatiepartner is geselecteerd en de technische inrichting is grotendeels gerealiseerd.
- We zijn voor de informatievoorziening op voertuigen gestart met de uitrol van de Mobile Data Terminals.
- Onze applicatie voor documentaire informatievoorziening wordt vernieuwd en de positionering van DIV is verstevigd.
- We hebben de projecten ‘inkoopbesturingsmodel’ en ‘plan van aanpak informatievoorziening 2016-2018’ afgerond en ter verdere uitwerking geborgd.
- We hebben een meerjarige aanbestedingskalender opgesteld.
- Voor ICT hebben we de storage aangepast, firewalls vervangen, diverse beveiligingsmaatregelen getroffen en netwerksystemen geoptimaliseerd. We zijn aanbestedingen gestart voor hardware en datanetwerken. De aanbesteding van printers is afgerond.

#### ***4. Financiën/P&O***

- We hebben de taakstelling (2017 e.v.) inhoudelijk uitgewerkt.
- We hebben gewerkt aan verbetering van de basis van de financiële gegevens en een aanzet gemaakt om deze informatie relevanter en transparanter te maken.
- We hebben eraan gewerkt om de begrotingsinrichting aan te passen aan de organisatie-inrichting. Vanaf 2017 willen we dit verder verbeteren. We hebben daarvoor o.a. de aansluiting tussen personele en financiële informatie versterkt.
- We hebben langlopende dossiers, zoals een werktijdenregeling voor de 24-uurs dienst en implementatie van het IKB afgerond en hebben een Risico Inventarisatie & Evaluatie voorbereid voor 2017. Een steunpunt voor mobiliteit, leren en ontwikkelen is in oprichting.
- We hebben het plaatsingsproces van de reorganisatie afgehandeld en nazorg opgestart.

***Wat heeft het gekost?***

| <b>Product</b>                   | <b>Primaire begroting 2016</b> | <b>Begroting 2016 na wijziging</b> | <b>Realisatie 2016</b> |
|----------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| <b>Totaal lasten</b>             | <b>7.961.289</b>               | <b>8.962.988</b>                   | <b>9.037.446</b>       |
| <b>Totaal baten</b>              | <b>0</b>                       | <b>0</b>                           | <b>34.420</b>          |
| <b>Saldo voor bestemming</b>     | <b>7.961.289</b>               | <b>8.962.988</b>                   | <b>9.003.025</b>       |
| <b>Saldo na bestemming</b>       | <b>7.961.289</b>               | <b>8.962.988</b>                   | <b>9.003.025</b>       |
| <b>Saldo programma resultaat</b> |                                |                                    | <b>40.037-</b>         |

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.



## Programma:

## 8. Directie, Control en Staf

Programmahouder:           dhr. J.C.G.M. Berends  
Budgethouder:           dhr. A. Schoenmaker

### ***Wat hebben we bereikt?***

1. *Directie en staf:* We hebben leiding gegeven aan de organisatie. Daarnaast is de organisatie opnieuw ingericht en heeft een nieuwe structuur gekregen. Hierbij is ook de financiële basis herzien. We hebben daarmee een fundament gelegd om ook in de toekomst onze (wettelijke) taken te kunnen uitvoeren.
2. *Control:* We hebben gewerkt aan de omvorming van de besturing/beheersing naar de nieuwe organisatie.

### ***Wat hebben we er voor gedaan?***

#### ***1. Directie en staf***

- We hebben sturing gegeven aan de organisatie en de reorganisatie, waaronder het proces om te komen tot de nieuwe gemeenschappelijke regeling en het nieuwe verdelmodel per 1 januari 2017.
- We hebben het programma Mens & Organisatie ingesteld met als doelstellingen de organisatiecultuur van de VNOG te veranderen en kernwaarden en leiderschap te versterken. Ook. Is het programma gericht op het optimaliseren van de betrokkenheid en de binding van de vrijwilligers met de VNOG-organisatie en het zorgen voor gezonde en vakvolwassen medewerkers.
  - De programma opdracht Mens & Organisatie is in 2016 door het MT en de OR vastgesteld. Hierin staat benoemd wat de strategische doelen zijn die binnen het programma bereikt moeten worden. De verdere invulling hiervan vindt plaats in de komende 4 jaren.
  - Hoewel het programma nog niet formeel was gestart, hebben in de 2<sup>e</sup> helft van 2016 al veel voorbereidingen plaats gevonden. Er is een programmagroep gevormd met mensen uit de organisatie, waarin ook voor een stevige koppeling is gezorgd met de OR, het team Kennis & Ontwikkeling en het team HRM. De reden hiervoor is dat deze teams een belangrijke rol hebben in de borging van het effect van het programma.
  - Omdat de kernwaarden 'eerlijk, betrokken, transparant, professioneel en daadkracht' het ethisch kompas van de organisatie vormen, is besloten om hier de eerste focus op te leggen. Het vereist specifieke kennis en kunde om de organisatie daar in te ontwikkelen. We hebben geconstateerd dat wij dat niet zelfstandig kunnen vormgeven en ons daarin moeten laten ondersteunen door een externe partij.
  - Daarom zijn in 2016 de voorbereidingen getroffen voor een Europese aanbesteding voor een cultuur en leiderschapstraject, een belangrijk onderdeel van het programma. Ook is in dit kader gestart met de selectie van een bureau dat teamleiders middels intervisiebegeleiding zal ondersteunen in hun rol.
- We zijn begonnen met procesgericht werken. Hiervoor hebben we een aantal processen opnieuw ingericht en beschreven. De risico's zijn hierbij geduid en we hebben beoordeeld welke beheersmaatregelen getroffen moeten worden.
- Voor de ontwikkeling van projectmatig werken is mede op verzoek van de ondernemingsraad een opdracht uitgezet in de organisatie
- We hebben op verschillende momenten onze partners geconsulteerd of betrokken bij het maken van voorstellen. Daarnaast zijn onze partners zowel formeel als informeel betrokken in het besluitvormingsproces. Voorbeelden hiervan zijn de wijziging van de gemeenschappelijke regeling, het risicoprofiel en het beleidsplan.

#### ***2. Control***

- In 2016 heeft de organisatie haar interne beheersing verder ontwikkeld. Ook hebben we goede stappen gezet in de doorontwikkeling van het inkoopproces. Het risico op onrechtmatige inkopen wordt daarmee tot een minimum beperkt.

- De IT-omgeving is goed ingeregeld. Wel is geconstateerd dat in 2016 incidenteel de medewerkers als crediteur zijn aangemaakt om de salarisbetaling te kunnen effectueren. Inmiddels maakt een periodieke controle op inactieve crediteuren deel uit van het interne beheersplan.
- Aanvullend op het interne beheersplan beschikken we over een auditkalender. Als de organisatie deze kalender standaardiseert en uitvoert kan de accountant afzien van aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden.
- Ten aanzien van risicomanagement constateert de accountant dat de nota 'Risicomanagement' is vastgesteld en dat de organisatie daarmee beschikt over een brondocument waarin risico's zijn opgenomen en waarin een inschatting van de financiële impact wordt gemaakt. Een periodieke evaluatie van deze risico's zullen we in de toekomst onderdeel laten uitmaken van het interne beheersplan.

***Wat heeft het gekost?***

| <b>Product</b>                   | <b>Primaire begroting 2016</b> | <b>Begroting 2016 na wijziging</b> | <b>Realisatie 2016</b> |
|----------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| <b>Totaal lasten</b>             | <b>646.495</b>                 | <b>1.146.495</b>                   | <b>1.683.398</b>       |
| <b>Totaal baten</b>              | <b>0</b>                       | <b>0</b>                           | <b>425.335</b>         |
| <b>Saldo voor bestemming</b>     | <b>646.495</b>                 | <b>1.146.495</b>                   | <b>1.258.063</b>       |
| <b>Saldo na bestemming</b>       | <b>646.495</b>                 | <b>1.146.495</b>                   | <b>1.258.063</b>       |
| <b>Saldo programma resultaat</b> |                                |                                    | <b>111.568-</b>        |

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

## Programma: 9. Algemene dekkingsmiddelen

Programmahouder: dhr. J.C.G.M. Berends  
 Budgethouder: dhr. A. Schoenmaker

De algemene dekkingsmiddelen betreffen middelen die beschikbaar zijn ter dekking van de uitgaven op de andere programma's met onder andere de wettelijke taken van de veiligheidsregio. Dit programma kent niet een op zichzelf staand doel. De ontwikkeling van de algemene dekkingsmiddelen wordt jaarlijks betrokken bij de opstelling van de kadernota.

Voor de VNOG bestaan de algemene dekkingsmiddelen voornamelijk uit de gemeentelijke bijdragen (inclusief de verrekening met de betreffende gemeenten voor kazernes en FLO) en uit de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) middelen vanuit het Rijk. Aan de lasten- en batenkant is te zien dat de verantwoording van de kazernes en FLO terugkomen en de vergoeding BTW compensatie aan de gemeenten.

In dit programma zijn de inkomsten verantwoord van de gemeentelijke bijdragen die zijn bepaald bij de vaststelling van de VNOG begroting en de rijksbijdrage met betrekking tot de BDUR. Daarnaast zijn in dit programma onder andere diverse stelposten en overige personeelskosten verantwoord.

De stelposten die zijn opgenomen in de begroting 2016 zijn bij de zero based begroting 2017 volledig ingevuld.

### *Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht*

Het gaat hier om vier kazernes in ons eigendom (Apeldoorn-Saba, Doetinchem, Harderwijk, Heerde) en om de afwikkeling van de financiële gevolgen van het overgangsrecht met de gemeenten Apeldoorn en Doetinchem. De realisatie wordt één op één met de desbetreffende gemeenten verrekend. Een specificatie wordt aan de betreffende gemeenten verstrekt.

### *Wat heeft het gekost?*

| Product                          | Primaire begroting 2016 | Begroting 2016 na wijziging | Realisatie 2016    |
|----------------------------------|-------------------------|-----------------------------|--------------------|
| <b>Totaal lasten</b>             | <b>12.989.578</b>       | <b>12.922.851</b>           | <b>13.044.806</b>  |
| <b>Totaal baten</b>              | <b>53.604.303</b>       | <b>53.524.922</b>           | <b>53.844.401</b>  |
| <b>Saldo voor bestemming</b>     | <b>40.614.725-</b>      | <b>40.602.071-</b>          | <b>40.799.595-</b> |
| <b>Mutaties reserves</b>         | <b>25.000-</b>          | <b>4.991.565-</b>           | <b>4.966.565-</b>  |
| <b>Saldo na bestemming</b>       | <b>40.639.725-</b>      | <b>45.593.636-</b>          | <b>45.766.160-</b> |
| <b>Saldo programma resultaat</b> |                         |                             | <b>172.524</b>     |

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.



## 4. Paragrafen

### 4.1. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

#### Inleiding

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicomangement is één van de voorgeschreven paragrafen op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording. Daarnaast is de door het AB vastgestelde nota "Risicomangement en weerstandsvermogen" leidend. Het weerstandsvermogen geeft aan hoe solide de financiële positie is. Door het beschikbare weerstandscapaciteit af te zetten tegen de omvang van de risico's wordt het weerstandsvermogen bepaald. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de regio kan beschikken om niet begrote kosten die onverwacht en substantieel zijn te dekken. De regio kan een dergelijke financiële buffer nodig hebben als zich een financiële tegenvaller voordoet.

#### Risico's begroting 2016

De risico's zoals deze in de begroting 2016 zijn onderkend hebben in 2016 niet tot materiele uitgaven geleid en hebben derhalve geen beroep gedaan op het weerstandsvermogen van de organisatie.

#### Belangrijkste risico's 2017

De belangrijkste risico's zoals opgenomen in de begroting 2017 en ter bepaling van de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit.

| Risico                                  | *€ 1.000 |
|-----------------------------------------|----------|
| Reorganisatie en frictiekosten          | 500      |
| Aanpassing cao                          | 0        |
| Kosten Vennootschapsbelasting & wet M&O | 50       |
|                                         | 550      |

#### *Reorganisatie en frictiekosten*

Ten gevolge van de reorganisatie krijgt de organisatie te maken met de nodige frictie en ontwikkelkosten. Deze kosten zijn onzeker. In de meerjarenbegroting is 2 miljoen aan frictiekosten als taakstelling opgenomen. Binnen dit budget moet de overgang van start naar streefformatie worden uitgevoerd. Het is zaak om tijdig nieuw personeel te werven, zodat niet langer een beroep hoeft te worden gedaan op externe inhuur. Deze externe inhuur kost namelijk meer dan reguliere formatie.

#### *Kosten Vennootschapsbelasting in kader van Wet Markt en Overheid*

Zie hoofdstuk 9.

#### Beschikbare weerstandscapaciteit op basis van rekening 2016

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van middelen dat beschikbaar is om het risicoprofiel financieel af te kunnen dekken. Onderstaand is de beschikbare weerstandscapaciteit berekend. Deze bestaat uit de besteedbare reserve en het resultaat van de jaarrekening 2016. De helft van het benodigde weerstandsvermogen moet worden opgebouwd in een algemene reserve. De gemeenten moeten voorzien in de andere helft en hier bij de gemeentelijke weerstandscapaciteit rekening mee houden.

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit:

|          |                                               | <b>*€ 1000</b> |
|----------|-----------------------------------------------|----------------|
| <b>A</b> | Algemene Reserve                              | 563*           |
| <b>B</b> | Bestemming zonder verplichtingen              | 0              |
| <b>C</b> | Resultaat jaarrekening 2016 (voor bestemming) | -211           |
|          | <b>Beschikbaar weerstandsvermogen VNOG</b>    | <b>352</b>     |

*\*Op de balans is de omvang van de Algemene Reserve 628K, echter bij de berekening van het beschikbare weerstandsvermogen is rekening gehouden met eerdere besluitvorming omtrent dekking van diverse onderwerpen, zie ook hoofdstuk 8.*

### **Benodigde weerstandscapaciteit 2017**

De nota Weerstandsvermogen definieert de benodigde weerstandscapaciteit als het totaal van de gekwantificeerde risico's.

Conform methode in het BBV wordt op basis van het risicoprofiel de benodigde weerstandscapaciteit berekend. Deze berekening kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relaties tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog resterende risico's overblijven.

Ratio weerstandsvermogen:

|           |                                                        | <b>*€ 1.000</b> |
|-----------|--------------------------------------------------------|-----------------|
| <b>a.</b> | Beschikbaar weerstandsvermogen (VNOG)                  | 352             |
| <b>b.</b> | Beschikbaar weerstandsvermogen (deelnemende gemeenten) | 275             |
| <b>c.</b> | Beschikbaar weerstandsvermogen totaal                  | 627             |
| <b>d.</b> | Benodigd weerstandsvermogen                            | 550             |
|           | <b>Ratio</b>                                           | <b>1,14</b>     |

VNOG moet 50% van de weerstandscapaciteit zelf opbouwen om aan de norm te voldoen. In bovenstaande tabel is derhalve het beschikbare weerstandsvermogen van de deelnemende gemeenten opgenomen voor 50% van het beschikbare weerstandsvermogen. Hierdoor is er voor de VNOG een verplichting om minimaal € 275.000 aan vrij beschikbare reserve aan te houden.

### **Tekst vanuit Brandweer Nederland**

#### *Ontwikkeling lasten en baten brandmeldsysteem*

Brandweer Nederland heeft onderstaande tekst aangeboden aan alle veiligheidsregio's ten behoeve van de jaarrekening:

"Diverse ontwikkelingen maken op termijn een andere inrichting van het Openbaar Brandmeld Systeem (OMS-stelsel) noodzakelijk, mede gezien de samenvoegingen van regionale meldkamers naar tien meldkamergebieden. Het toekomst-vast herinrichten van het OMS systeem dient fasegewijs binnen de kaders van wet- en regelgeving plaats te vinden middels een zorgvuldige transitie, ook richting de burgers die al jaren gebruik maken van de OMS dienstverlening. Veiligheid en continuïteit m.b.t. de uitvoering van de kerntaken dient steeds zo goed mogelijk gewaarborgd te worden waarbij ook gelet op de moet worden op het voorkomen van nodeloze alarmeringen en onnodig uitrukken van de brandweer. Vanwege de overdracht van OMS meldingen op termijn naar het landelijke meldkamerdiensten-centrum (MDC) zullen nadelige effecten in de begroting ontstaan."



#### ***4.2. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen***

Het brandweermaterieel en vier kazernes zijn in eigendom van de VNOG. Voor het materieel wordt er regio breed met één beheerssysteem gewerkt. De planning van het onderhoud vindt plaats volgens regionaal en landelijk vastgestelde intervallen en protocollen. Ter egalisatie van de groot onderhoudskosten van de overgenomen kazernes is een onderhoudsvoorziening gevormd. In 2016 zijn (voorzover nog niet aanwezig) meerjarenonderhoudsplannen opgesteld voor het meerjarig onderhoud van de kazernes.

### 4.3. Paragraaf Financiering

#### Inleiding

De Financieringsparagraaf is één van de voorgeschreven paragrafen als onderdeel van de Programmarekening op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Artikel 13 van dit besluit schrijft voor dat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille worden beschreven.

Op grond van de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden) moet de Veiligheidsregio twee treasury-instrumenten hanteren. Dit zijn het treasurystatuut en de treasuryparagraaf. In 2014 is het treasurystatuut herzien. De herziening was voornamelijk ingegeven door het toenemende belang vanwege de groei van activa als gevolg van de regionalisering en de invoering van de wet Hof. De aanpassing van het treasurystatuut is op 18 december 2014 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

#### Risicobeheer

Dit onderdeel geeft een samenvatting van het (verwachte) risicoprofiel van de organisatie. Het bevat tevens de gegevens die op grond van de Wet Fido voor de toezichthouder nodig zijn w.o. de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

#### Renterisico's

Financiering en renterisico zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Telkens wanneer een geldlening moet worden afgelost en herfinanciering noodzakelijk is, bestaat immers het gevaar dat de begroting geconfronteerd zal worden met hogere rentelasten. Door ontwikkelingen op de geld- of kapitaalmarkt kan de nieuwe lening duurder uitvallen dan de oude. Ook wanneer een geldlening in aanmerking komt voor renteherziening bestaat dit risico. De Wet Fido stelt grenzen aan de mate waarin een gemeente of andere decentrale overheid zich bloot kan stellen aan renterisico. Ter beperking van dit risico is zowel voor de vaste schuld (langlopende leningen) als voor de vlottende schuld (kortlopende leningen) een wettelijke grens vastgesteld. Het niet voldoen aan deze limitering kan voor de Provincie, als toezichthouder van de VNOG, aanleiding zijn om maatregelen te nemen. Preventief toezicht op het afsluiten van geldleningen behoort in laatste instantie tot de mogelijkheden.

#### Renterisico vaste schuld

De renterisiconorm is een wettelijke norm die betrekking heeft op de vaste schuld. Vaste schuld ontstaat wanneer leningen worden afgesloten met een rente typische looptijd van één jaar of langer. De renterisiconorm zet decentrale overheden aan tot spreiding van hun lening portefeuille en daarmee verlaging van het jaarlijks renterisico door hen te verplichten aflossingen op geldleningen en momenten van renteherziening over toekomstige begrotingsjaren te verdelen. Het is aan de besturen van de decentrale overheden zelf om binnen de renterisiconorm voor een bepaalde mate van spreiding te kiezen.

Berekening Renterisiconorm:

|                       |                  |
|-----------------------|------------------|
| Begrotingstotaal 2016 | : € 55,4 miljoen |
| Percentage            | : 20%            |
| Renterisiconorm       | : € 11,1 miljoen |

De risiconorm geeft aan dat jaarlijks maximaal € 11,1 miljoen van de vaste schuld in aanmerking mag komen voor aflossing of renteherziening. De VNOG is in 2016 een drietal leningen aangegaan met een totale leningsom van € 12,5 miljoen. Gezien de huidige lage rentestand zijn deze leningen afgesloten met rentevaste perioden van 10 jaar. In het verslagjaar is voor een bedrag van € 1,9 miljoen op de vaste schuld afgelost. In 2016 was geen sprake van renteherziening van een van de aangetrokken geldleningen. De VNOG heeft in 2016 dus ruimschoots aan de renterisiconorm voldaan.

### Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bepaalt de maximale omvang van de externe korte geldpositie. Deze zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het totaal van de jaarbegroting van de VNOG bij aanvang van het jaar. De totale omvang van de jaarbegroting 2016 van de VNOG bedroeg bij aanvang van het jaar 2016 circa € 55,4 miljoen. De kasgeldlimiet bedraagt daarmee afgerond circa € 4,5 miljoen.

Onderstaand overzicht bevat de liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet, zoals bedoeld in het "Uitvoeringsbesluit Financiering Decentrale Overheden".

Alle bedragen in onderstaand overzicht x € 1.000

|           | Vlottende<br>Schulden | Vlottende Middelen | Saldo      | Gemiddeld | over=+/onder=-<br>schrijding limiet |
|-----------|-----------------------|--------------------|------------|-----------|-------------------------------------|
| januari   | 3.214                 | 1.308              | 1.905      |           |                                     |
| februari  | 6.406                 | 1.485              | 4.921      |           |                                     |
| maart     | 5.385                 | 0                  | 5.385      |           |                                     |
|           |                       |                    | kwartaal 1 | 4.070     | -€ 478                              |
| april     | 4.508                 | 795                | 3.713      |           |                                     |
| mei       | 5.035                 | 2.438              | 2.597      |           |                                     |
| juni      | 4.094                 | 900                | 4.094      |           |                                     |
|           |                       |                    | kwartaal 2 | 3.468     | -€ 1.080                            |
| juli      | 4.514                 | 1.569              | 2.945      |           |                                     |
| augustus  | 4.491                 | 6.309              | -1.818     |           |                                     |
| september | 4.851                 | 735                | 4.116      |           |                                     |
|           |                       |                    | kwartaal 3 | 1.748     | -€ 2.800                            |
| oktober   | 124                   | 1.791              | -1.667     |           |                                     |
| november  | 350                   | 563                | -213       |           |                                     |
| december  | 2.698                 | 0                  | 2.698      |           |                                     |
|           |                       |                    | kwartaal 4 | 273       | -€ 4.275                            |

|                     |               |          |             |
|---------------------|---------------|----------|-------------|
| Kasgeldlimiet VNOG: | € 4.548.130,0 | afgerond | € 4.548.000 |
|---------------------|---------------|----------|-------------|

Begroot aan het begin van het jaar 2016 € 55.465.000

conform artikel 2d van het uitvoeringsbesluit Financiering Decentrale Overheden

geldt voor een gemeenschappelijke regeling een percentage van 8,2%

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt is de kasgeldlimiet in 2016 niet overschreden.

### Renteberekening jaarrekening

Voor de kapitaallasten van kazernes zijn in 2016 evenals voorgaande jaren de afgesproken projectpercentages doorbelast. Deze projectpercentages zijn gebaseerd op de ten behoeve van de financiering van de kazernes aangetrokken leningen. In 2016 is afgezien van de toerekening van rente over de reguliere VNOG investeringen aangezien er op basis van het concept rapport van de commissie Depla vanuit werd gegaan dat ingaande 1 januari 2017 alleen de werkelijke rentelasten in de exploitatierekening tot uiting mochten komen. Binnen de VNOG is hierop in 2016 al geanticipeerd. In de exploitatie 2016 is ten opzichte van de begroting na wijziging sprake van een onderschrijding van het rentebudget met € 274.000. Dit voordeel is zo groot omdat het rentebudget voor 2016 nog gebaseerd was op de begroting 2015 waarin voor de toerekening van rente voor VNOG investeringen een rentepercentage werd gehanteerd van 4%. Daarnaast zijn vooral in 2015 en

2016 langlopende leningen tegen (veel) lagere rente percentages aangetrokken dan het rekenrentepercentage dat in 2015 was gehanteerd en dat bepalend was voor de hoogte van de rente budgetten in de begroting 2016.

#### **Uitgezette externe gelden**

In het treasurystatuut staat dat er drie soorten kortlopende gelden ingezet kunnen worden. Het gaat om de volgende instrumenten: callgeld (daggeld), kasgeldleningen & deposito's en rekening-courantovereenkomsten.

De VNOG heeft een rekening-courant bij de BNG en drie rekeningen bij de ING. Met ingang van 1 januari 2014 heeft het Ministerie van Financiën het voor overheidslichamen verplichte schatkistbankieren ingevoerd. De VNOG is hierdoor verplicht om overtollige middelen in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën.



#### 4.4. Paragraaf Bedrijfsvoering

De paragraaf Bedrijfsvoering is een voorgeschreven onderdeel en is bedoeld om de bedrijfsvoering toe te lichten. In de VNOG begroting is vanaf 2016 het separate programma 'Bestuur & Bedrijfsvoering' opgenomen. Vandaar dat het eerste deel van de navolgende teksten één op één overeenkomt met de verantwoording op het programma 'Bestuur & Bedrijfsvoering' van enige pagina's terug. Het tweede deel van de paragraaf bevat een analyse op de reorganisatiekosten.

##### Wat hebben we bereikt?

1. *Bestuur- en beleidsondersteuning*: We hebben bestuur en management geadviseerd en ondersteund.
2. *Communicatie*: We hebben onze communicatie taken uitgevoerd.
3. *Services*: Ons team Services (DIV, ICT, Servicedesk en Inkoop) heeft haar diensten geleverd en haar beleid doorontwikkeld gericht op betere en efficiëntere uitvoering.
4. *Financiën/P&O*: We hebben ons ingespannen om een adequate financiële huishouding te voeren. Voor P&O hebben wij ondersteuning en advisering geleverd en gewerkt aan de reorganisatie. Vrijwel alle medewerkers hebben een nieuwe plek gevonden. De begrotingsinrichting en de organisatie-inrichting sloten in 2016 nog niet voldoende aan. Vanaf 2017 willen we dit verder verbeteren. We hebben daarvoor o.a. de aansluiting tussen personele en financiële informatie versterkt.

##### Wat hebben we er voor gedaan?

1. *Bestuur- beleidsondersteuning en 2. Communicatie*
  - We hebben de bestuursvergaderingen voorbereid, begeleid en uitkomsten verwerkt.
  - We hebben de betrokkenheid van onze bestuurlijke vertegenwoordigers in landelijke gremia voorbereid.
  - We hebben het management beleidsmatig en juridisch ondersteund.
  - We hebben een bijdrage geleverd aan de reorganisatie en daartoe o.a. het organisatieplan en een geactualiseerde gemeenschappelijke regeling opgeleverd.
  - We hebben bijgedragen aan diverse P&C-producten.
  - We hebben communicatie, persvoorlichting, beheer van social media en crisis- en risicocommunicatie uitgevoerd.
  - We hebben de hele organisatie op communicatiegebied ondersteund en bijgedragen aan meerdere campagnes.
3. *Services*
  - We willen een "informatiegestuurde organisatie zijn" en zijn daarvoor het project "inrichting Veiligheidsportaal" gestart. Een implementatiepartner is geselecteerd en de technische inrichting is grotendeels gerealiseerd.
  - We zijn voor de informatievoorziening op voertuigen gestart met de uitrol van de Mobile Data Terminals.
  - Onze applicatie voor documentaire informatievoorziening wordt vernieuwd en de positionering van DIV is verstevigd.
  - We hebben de projecten 'inkoopbesturingsmodel' en 'plan van aanpak informatievoorziening 2016-2018' afgerond en ter verdere uitwerking geborgd.
  - We hebben een meerjarige aanbestedingskalender opgesteld.
  - Voor ICT hebben we de storage aangepast, firewalls vervangen, diverse beveiligingsmaatregelen getroffen en netwerksystemen geoptimaliseerd. We zijn aanbestedingen gestart voor hardware en datanetwerken. De aanbesteding van printers is afgerond.
4. *Financiën/P&O*
  - We hebben de taakstelling (2017 e.v.) inhoudelijk uitgewerkt.
  - We hebben gewerkt aan verbetering van de basis van de financiële gegevens en een aanzet gemaakt om deze informatie relevanter en transparanter te maken.
  - We hebben langlopende dossiers, zoals een werktijdenregeling voor de 24-uurs dienst en implementatie van het IKB afgerond en hebben een Risico Inventarisatie & Evalua-

tie voorbereid voor 2017. Een steunpunt voor mobiliteit, leren en ontwikkelen is in oprichting.

- We hebben het plaatsingsproces van de reorganisatie afgehandeld en nazorg opgestart.

### Analyse reorganisatiekosten

In de kadernota 2016-2020 is een budget van 2 miljoen beschikbaar gesteld om de kosten van de reorganisatie ("VNOG Risicogericht") te dekken. Hierbij is bepaald dat de dekking van deze kosten binnen de begroting van de VNOG moet plaatsvinden. Over het gehele jaar 2016 zijn de volgende kosten gemaakt die verband houden met VNOG Risicogericht (RG):

\*1.000 €

|                            |            |
|----------------------------|------------|
| Proceskosten Risicogericht | 472        |
| Meerkosten OR              | 79         |
| Ontslagvergoedingen        | 173        |
| Boventalligheid            | 113        |
|                            | <b>837</b> |

De proceskosten VNOG Risicogericht bestaan met name uit de procesbegeleiding van de reorganisatie, het HR21 traject, ontwikkelassessments, begeleiding outplacements en kosten gemaakt voor de plaatsingscommissie.

In mei 2016 heeft de ondernemingsraad advies uitgebracht over de reorganisatie VNOG Risicogericht. Er is advies uitgebracht over de conversie van de het functieboek HR21. Eveneens zijn andere voorstellen aan de raad aangeboden die een relatie hadden met deze thema's. Om te komen tot verantwoorde en nauwkeurige instemmingsbesluit en adviezen heeft de raad externe deskundigen in de arm genomen. Dit leidt tot een overschrijding van het budget dat in 2016 voor de uitoefeningen van het werk van de ondernemingsraad was opgenomen.

In 2016 hebben zes medewerkers een uitstroomvergoeding gekregen en zijn drie medewerkers boventallig geworden.

De verwachting is dat de totale reorganisatiekosten binnen de 2 miljoen over vier jaar blijven.

#### 4.5. Paragraaf Verbonden partijen

##### Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin wij een bestuurlijk en een financieel belang hebben. Voor de VNOG is alleen de gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland (MON) een verbonden partij. Twee leden van het algemeen bestuur VNOG nemen deel in het algemeen bestuur van de MON. De financiële bijdrage bestaat uit een voorschot dat twee maal per jaar wordt voldaan. De financiële middelen die beschikbaar worden gesteld zijn niet verhaalbaar in het geval de MON haar financiële verplichtingen niet nakomt of wanneer de MON failliet mocht gaan. De VNOG zorgt samen met de Veiligheidsregio IJsselland, de districten NOG en IJsselland binnen de politie-eenheid Oost en de vergunninghouders ambulancezorg in de regio's NOG en IJsselland voor de financiering van de MON. De MON heeft geen eigen vermogen.

##### Relatie met doelstelling

Volgens de wet veiligheidsregio's is het bestuur van de veiligheidsregio verantwoordelijk voor het instellen en in standhouden van een gemeenschappelijke meldkamer.

##### Beleidsvoornemens / ontwikkelingen

Het invoeren van de Landelijke Meldkamer Organisatie met tien locaties in Nederland (waaronder Apeldoorn) zorgt voor een grote impact.

##### *Meldkamerplek op de Europaweg begin 2017 bekend*

Het politiedienstencentrum (PDC) heeft het bestuur toegezegd om voor 1 april 2017 een definitieve plek voor de nieuwe meldkamer aan de Europaweg in Apeldoorn aan te wijzen. Op dat moment heeft de politie eenheid Oost-Nederland scherp welke politieactiviteiten ook een plekje aan de Europaweg krijgen, naast de nieuwe meldkamer voor alle drie de hulpverleningsdiensten. De reorganisatie van de landelijke politie heeft namelijk geleid tot een aantal verschuivingen, die nu concreet worden ingevuld.

In het eerste kwartaal van 2017 wordt op basis van de huisvestingswensen voor de meldkamer het financieel kader (de business case) uitgewerkt, zodat deze verderop in 2017 aan het bestuur kan worden voorgelegd. De planning is dat de bouw in 2019 is afgerond.

##### Het bestuurlijk belang

J.C.G.M. Berends, DB lid MON.  
J.W. Wiggers, DB lid MON.

##### Het financieel belang

Bijdrage 2016: € 521.145,-

##### Omvang Eigen- Vreemd vermogen MON

|                  |                         |                           |
|------------------|-------------------------|---------------------------|
| Eigen vermogen:  | 1-1-2016: € 0,-         | 31-12-2016: € 0,-         |
| Vreemd vermogen: | 1-1-2016: € 3.096.449,- | 31-12-2016: € 2.500.000,- |

De omvang van het verwachte resultaat 2016 voor de MON bedraagt € 127.000,-.

## **II. Jaarrekening**



**5. Balans per 31 december 2016****ACTIVA**

|                                             | <b>ultimo 2016</b> | <b>ultimo 2015</b> |
|---------------------------------------------|--------------------|--------------------|
| <b>VASTE ACTIVA</b>                         |                    |                    |
| <i>Materiële vaste activa</i>               |                    |                    |
| investeringen met een economisch nut        | 44.165.743         | 37.481.770         |
| investeringen vooruitbetaald                | 309.276            | 716.547            |
| <b>Totaal materiële vaste activa</b>        | <b>44.475.019</b>  | <b>38.198.317</b>  |
| <b>VLOTTENDE ACTIVA</b>                     |                    |                    |
| <i>Uitzettingen &lt; 1 jaar</i>             |                    |                    |
| Vorderingen op openbare lichamen            | 360.948            | 191.890            |
| Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar | 0                  | 0                  |
| Rekening courant verhouding met Rijk        | 0                  | 0                  |
| Overige vorderingen                         | 114.822            | 28.702             |
| Vooruitontvangen facturen                   | 401.121            | 962.709            |
| Overige uitzettingen                        | 0                  | 0                  |
| <b>Totaal Uitzettingen &lt; 1 jaar</b>      | <b>876.891</b>     | <b>1.183.302</b>   |
| <b>Liquide middelen</b>                     | <b>9.133</b>       | <b>433.294</b>     |
| <i>Overlopende activa</i>                   |                    |                    |
| Nog te ontvangen bedragen overheidslichamen | 0                  | 0                  |
| Overige nog te ontvangen bedragen           | 1.027.515          | 422.570            |
| Vooruitbetaalde bedragen                    | 689.712            | 696.773            |
| <b>Totaal Overlopende activa</b>            | <b>1.717.227</b>   | <b>1.119.343</b>   |
| <b>TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA</b>              | <b>2.603.251</b>   | <b>2.735.938</b>   |
| <b>TOTAAL ACTIVA</b>                        | <b>47.078.270</b>  | <b>40.934.255</b>  |

**PASSIVA**

|                                                                           | <b>ultimo 2016</b> | <b>ultimo 2015</b> |
|---------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|
| <b>VASTE PASSIVA</b>                                                      |                    |                    |
| <i>Eigen Vermogen</i>                                                     |                    |                    |
| Nog te bestemmen resultaat                                                | -211.500           | 1.103.644          |
| Algemene reserve                                                          | 627.896            | 0                  |
| Bestemmingreserve                                                         | 969.435            | 5.214.943          |
| <b>Totaal Eigen Vermogen</b>                                              | <b>1.385.831</b>   | <b>6.318.587</b>   |
| <b>Voorzieningen</b>                                                      | <b>319.405</b>     | <b>304.806</b>     |
| <i>Vaste schulden &gt; 1 jaar</i>                                         |                    |                    |
| Onderhandse lening binnenlandse banken en overige financiële instellingen | 24.435.414         | 12.904.955         |
| Onderhandse lening van openbare lichamen                                  | 8.134.052          | 9.074.981          |
| <b>Totaal Vaste schulden &gt; 1 jaar</b>                                  | <b>32.569.466</b>  | <b>21.979.936</b>  |
| <b>TOTAAL VASTE PASSIVA</b>                                               | <b>34.274.702</b>  | <b>28.603.329</b>  |
| <b>VLOTTENDE PASSIVA</b>                                                  |                    |                    |
| <i>Netto vlottende schulden &lt; 1 jaar</i>                               |                    |                    |
| Kasgeldlening                                                             | 0                  | 2.000.000          |
| Banksaldi                                                                 | 2.698.448          | 1.519.377          |
| Overige schulden                                                          | 2.552.100          | -4.055             |
| <b>Totaal Netto vlottende schulden &lt; 1 jaar</b>                        | <b>5.250.548</b>   | <b>3.515.322</b>   |
| <i>Overlopende passiva</i>                                                |                    |                    |
| Vooruitontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen   | 30.209             | 47.699             |
| Overige Vooruitontvangen bedragen                                         | 124.915            | 142.760            |
| Overige overlopende passiva                                               | 7.397.896          | 8.625.145          |
| <b>Totaal Overlopende passiva</b>                                         | <b>7.553.020</b>   | <b>8.815.604</b>   |
| <b>TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA</b>                                           | <b>12.803.568</b>  | <b>12.330.926</b>  |
| <b>TOTAAL PASSIVA</b>                                                     | <b>47.078.270</b>  | <b>40.934.255</b>  |

## 6. Overzicht van baten en lasten

|                                         | Primaire begroting 2016 | Begroting 2016 na wijziging | Realisatie 2016   |
|-----------------------------------------|-------------------------|-----------------------------|-------------------|
| <b>Lasten</b>                           |                         |                             |                   |
| Programma 1. Risicobeheersing           | 4.591.989               | 4.591.989                   | 4.508.675         |
| Programma 2. Incidentbestrijding        | 10.364.524              | 10.374.524                  | 10.608.725        |
| Programma 3. Brandweerondersteuning     | 15.126.243              | 18.674.368                  | 18.951.242        |
| Programma 4. Crisisbeheersing           | 676.302                 | 677.321                     | 794.137           |
| Programma 5. GHOR                       | 1.606.978               | 1.640.455                   | 1.574.259         |
| Programma 6. MON                        | 1.564.982               | 1.570.487                   | 1.585.668         |
| Programma 7. Bestuur en Bedrijfsvoering | 7.961.289               | 8.962.988                   | 9.037.446         |
| Programma 8. Directie, Control en Staf  | 646.495                 | 1.146.495                   | 1.683.398         |
| Programma 9. Alg. Dekkingsmiddelen      | 12.989.578              | 12.922.851                  | 13.044.806        |
| <b>Totaal lasten</b>                    | <b>55.528.380</b>       | <b>60.561.478</b>           | <b>61.788.356</b> |
| <b>Baten</b>                            |                         |                             |                   |
| Programma 1. Risicobeheersing           | 321.746                 | 321.746                     | 230.646           |
| Programma 2. Incidentbestrijding        | 0                       | 0                           | 6.509             |
| Programma 3. Brandweerondersteuning     | 1.445.831               | 1.434.831                   | 1.924.721         |
| Programma 4. Crisisbeheersing           | 0                       | 0                           | 0                 |
| Programma 5. GHOR                       | 131.500                 | 131.500                     | 134.532           |
| Programma 6. MON                        | 0                       | 156.914                     | 255.035           |
| Programma 7. Bestuur en Bedrijfsvoering | 0                       | 0                           | 34.420            |
| Programma 8. Directie, Control en Staf  | 0                       | 0                           | 425.335           |
| Programma 9. Alg. Dekkingsmiddelen      | 53.604.303              | 53.524.922                  | 53.844.401        |
| <b>Totaal Baten</b>                     | <b>55.503.380</b>       | <b>55.569.913</b>           | <b>56.855.599</b> |
| Saldo voor inzet reserve                | 25.000                  | 4.991.565                   | 4.932.755         |
| Toevoegingen reserves                   | 0                       | 1.442.379                   | 1.687.688         |
| Onttrekkingen reserves                  | 25.000                  | 6.433.944                   | 6.408.944         |
| Mutaties reserves                       | -25.000                 | -4.991.565                  | -4.721.256        |
| Saldo na inzet reserve                  | 0                       | 0                           | 211.500           |
| Saldo resultaat                         |                         |                             | -211.500          |

**Specificatie per programma****Programma 1. Risicobeheersing**

| Product                                     | Primaire begroting 2016 | Begroting 2016 na wijziging | Realisatie 2016  |
|---------------------------------------------|-------------------------|-----------------------------|------------------|
| Risicobeheersing Leiding Algemeen           | 831.978                 | 847.678                     | 807.865          |
| Brandveilig bouwen Algemeen                 | 742.355                 | 742.355                     | 742.355          |
| Brandveilig gebruik Algemeen                | 1.273.648               | 1.273.648                   | 1.273.648        |
| Brandveilig leven Algemeen                  | 250.766                 | 250.766                     | 250.766          |
| Industriële en externe veiligheid Algemeen  | 282.788                 | 282.788                     | 282.788          |
| Geografische informatie Algemeen            | 338.920                 | 338.920                     | 338.920          |
| Monitoring risico's & incidenten Algemeen   | 290.452                 | 290.452                     | 290.452          |
| Kennismanagement Risico beheersing          | 18.605                  | 14.905                      | 6.174            |
| Brandonderzoek                              | 41.834                  | 33.434                      | 13.047           |
| Natuurbrand Algemeen                        | 81.306                  | 81.306                      | 81.306           |
| Natuurbrand Risico indexkaart Natuurbranden | 17.984                  | 14.384                      | 0                |
| RROL Algemeen                               | 421.353                 | 421.353                     | 421.353          |
| <b>Totaal lasten</b>                        | <b>4.591.989</b>        | <b>4.591.989</b>            | <b>4.508.675</b> |
| Risicobeheersing Leiding Algemeen           | 321.746                 | 321.746                     | 230.646          |
| Brandveilig bouwen Algemeen                 | 0                       | 0                           | 0                |
| Brandveilig gebruik Algemeen                | 0                       | 0                           | 0                |
| Brandveilig leven Algemeen                  | 0                       | 0                           | 0                |
| Industriële en externe veiligheid Algemeen  | 0                       | 0                           | 0                |
| Geografische informatie Algemeen            | 0                       | 0                           | 0                |
| Monitoring risico's & incidenten Algemeen   | 0                       | 0                           | 0                |
| Kennismanagement Risico beheersing          | 0                       | 0                           | 0                |
| Brandonderzoek                              | 0                       | 0                           | 0                |
| Natuurbrand Algemeen                        | 0                       | 0                           | 0                |
| Natuurbrand Risico indexkaart Natuurbranden | 0                       | 0                           | 0                |
| RROL Algemeen                               | 0                       | 0                           | 0                |
| <b>Totaal baten</b>                         | <b>321.746</b>          | <b>321.746</b>              | <b>230.646</b>   |
| <b>Saldo voor bestemming</b>                | <b>4.270.243</b>        | <b>4.270.243</b>            | <b>4.278.029</b> |
| <b>Saldo na bestemming</b>                  | <b>4.270.243</b>        | <b>4.270.243</b>            | <b>4.278.029</b> |
| <b>Saldo programma resultaat</b>            |                         |                             | <b>7.786-</b>    |

**Toelichting**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Er is een voordeel ontstaan op het onderdeel 'Leiding Algemeen' door uitstel invulling vacatures vanwege het reorganisatietraject. Om de taken wel te kunnen uitvoeren, heeft inhuur derden plaatsgevonden. Daardoor ontstaat per saldo een nadeel.                                                                                                 | -24.000       |
| De overschrijding wordt opgevangen door de administratieve stelpost 'zerobased begroting' (ZBB). Ter voorbereiding op de taakstelling in het jaar 2017 is in 2016 namelijk 20% van het budget als stelpost administratief afgezonderd.                                                                                                              | 64.000        |
| Bij twee gemeenten worden de kosten voor RB advieswerkzaamheden verrekend. Deze gemeenten hebben in 2016 minder advies gevraagd. Voor bepaalde specialistische adviezen moet de VNOG extern inhuren. Nu er minder advies werd gevraagd, was ook lagere inhuur extern adviseurs nodig. Dit heeft geleid tot een cumulatief voordeel op advieskosten. | 43.000        |
| De gemeenten hebben in 2016 minder advies gevraagd wat heeft geleid tot minder inkomsten.                                                                                                                                                                                                                                                           | -91.000       |
| Diverse voor- en nadelen per saldo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 214           |
| <b>Totaal negatief</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>-7.786</b> |



**Programma 2. Incidentbestrijding**

| <b>Product</b>                                     | <b>Primaire begroting 2016</b> | <b>Begroting 2016 na wijziging</b> | <b>Realisatie 2016</b> |
|----------------------------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| Incidentbestrijding leiding Algemeen               | 7.253.788                      | 7.269.188                          | 7.530.935              |
| Incidentbestrijding Piketkosten                    | 0                              | 0                                  | 14.408-                |
| Incidentbestrijding leiding Gevaarlijke Stoffen    | 12.100                         | 9.700                              | 8.300                  |
| Incidentbestrijding leiding Plotters/Loggers       | 15.000                         | 12.000                             | 0                      |
| Achterhoek Oost Algemeen incidentenbestrijding     | 70.697                         | 70.697                             | 70.697                 |
| Achterhoek West Algemeen incidentenbestrijding     | 272.047                        | 272.047                            | 272.047                |
| EVA Algemeen incidentenbestrijding                 | 1.863.950                      | 1.863.950                          | 1.863.950              |
| IJsselstreek Algemeen incidentenbestrijding        | 115.280                        | 115.280                            | 115.422                |
| Operationele voorb. Algemeen incidentenbestrijding | 424.378                        | 424.378                            | 424.378                |
| Veluwe Noord Algemeen incidentenbestrijding        | 165.321                        | 165.321                            | 165.321                |
| Veluwe West Algemeen incidentenbestrijding         | 171.963                        | 171.963                            | 172.083                |
| <b>Totaal lasten</b>                               | <b>10.364.524</b>              | <b>10.374.524</b>                  | <b>10.608.725</b>      |

|                                                    |          |          |              |
|----------------------------------------------------|----------|----------|--------------|
| Incidentbestrijding leiding Algemeen               | 0        | 0        | 6.509        |
| Incidentbestrijding Piketkosten                    | 0        | 0        | 0            |
| Incidentbestrijding leiding Gevaarlijke Stoffen    | 0        | 0        | 0            |
| Incidentbestrijding leiding Plotters/Loggers       | 0        | 0        | 0            |
| Achterhoek Oost Algemeen incidentenbestrijding     | 0        | 0        | 0            |
| Achterhoek West Algemeen incidentenbestrijding     | 0        | 0        | 0            |
| EVA Algemeen incidentenbestrijding                 | 0        | 0        | 0            |
| IJsselstreek Algemeen incidentenbestrijding        | 0        | 0        | 0            |
| Operationele voorb. Algemeen incidentenbestrijding | 0        | 0        | 0            |
| Veluwe Noord Algemeen incidentenbestrijding        | 0        | 0        | 0            |
| Veluwe West Algemeen incidentenbestrijding         | 0        | 0        | 0            |
| <b>Totaal baten</b>                                | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>6.509</b> |

|                              |                   |                   |                   |
|------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Saldo voor bestemming</b> | <b>10.364.524</b> | <b>10.374.524</b> | <b>10.602.216</b> |
|------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|

|                            |                   |                   |                   |
|----------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Saldo na bestemming</b> | <b>10.364.524</b> | <b>10.374.524</b> | <b>10.602.216</b> |
|----------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|

|                                  |                 |  |  |
|----------------------------------|-----------------|--|--|
| <b>Saldo programma resultaat</b> | <b>227.692-</b> |  |  |
|----------------------------------|-----------------|--|--|

*Toelichting*

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| Er is een voordeel op salarissen ca door uitstel invulling vacatures vanwege het reorganisatietraject. Om de taken wel te kunnen uitvoeren, heeft inhuur derden plaatsgevonden. Er is een nadeel op het budget inhuur. Per saldo is er een nadeel.                                                                                                                                                                                                                                                                                | -47.000         |
| De overschrijding wordt opgevangen door de administratieve stelpost 'zerobased begroting' (ZBB). Ter voorbereiding op de taakstelling in het jaar 2017 is in 2016 namelijk 20% van het budget als stelpost administratief afgezonderd.                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 81.200          |
| Nadeel op salarissen en (onkosten) vergoedingen vrijwilligers. De redenen daarvoor zijn:<br>- Er is meer uitgegeven aan oefeningen ivm intensivering van realistisch oefenen<br>- Ondanks dat het totaal uitrukken is afgenomen is er wel meer uitgegeven aan uitrukken, dit wordt gedeeltelijk veroorzaakt door een aantal grote incidenten<br>- Door het grote aantal nieuwe vrijwilligers is er meer uitgegeven aan de uren voor opleidingen.<br>In 2017 worden analyses gemaakt in hoeverre deze uitgaven beïnvloedbaar zijn. | -310.000        |
| Per saldo voordeel op aanschaf duurzame en niet-duurzame goederen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 39.000          |
| Diverse voor- en nadelen per saldo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 9.108           |
| <b>Totaal negatief</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>-227.692</b> |

**Programma 3. Brandweerondersteuning**

| <b>Product</b>                                     | <b>Primaire begroting 2016</b> | <b>Begroting 2016 na wijziging</b> | <b>Realisatie 2016</b> |
|----------------------------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| Brandweerondersteuning leiding Algemeen            | 8.239.095                      | 9.629.330                          | 8.932.811              |
| Kennis & Ontwikkeling Algemeen                     | 728.216                        | 728.216                            | 728.216                |
| Kennis & Ontwikkeling CBRNe ivm BDUR               | 43.254                         | 34.654                             | 0                      |
| Vakbekwaamheid Algemeen                            | 1.464.457                      | 1.464.457                          | 1.464.457              |
| Vakbekwaam worden                                  | 0                              | 0                                  | 1.507.933              |
| Vakbekwaam blijven                                 | 0                              | 2.206.734                          | 1.343.558              |
| PPMO Periodiek Preventief Medisch Onderzoek        | 0                              | 180.107                            | 269.829                |
| Materieel & Logistiek Gebied Oost Algemeen         | 1.075.243                      | 1.075.243                          | 1.075.243              |
| Materieel & Logistiek Kazerne in eigen beheer Oost | 700                            | 600                                | 2.173                  |
| Materieel & Logistiek Gebied West Algemeen         | 1.299.040                      | 1.299.040                          | 1.299.040              |
| Materieel & Logistiek Kazerne in eigen beheer West | 5.969                          | 4.769                              | 914                    |
| Materieel & Logistiek Kazerne Harderwijk           | 5.000                          | 4.000                              | 40                     |
| RBS structureel                                    | 706.534                        | 58.492                             | 39.803                 |
| RBS Incidenteel                                    | 41.752                         | 34.070                             | 28.145                 |
| RBS verbindingskosten Twente structureel           | 0                              | 170.972                            | 283.949                |
| RBS verbindingskosten Twente incidenteel           | 0                              | 7.260                              | 110.509                |
| RBS verbindingskosten centraal                     | 0                              | 18.000                             | 18.071                 |
| RBS verbindingskosten decentraal incidenteel       | 0                              | 0                                  | 0                      |
| RBS verbindingskosten decentraal structureel       | 0                              | 331.541                            | 431.966                |
| Materieel & Logistiek Keuringen materieel West     | 8.995                          | 7.195                              | 4.015                  |
| Services Algemeen                                  | 1.447.988                      | 1.371.688                          | 1.345.310              |
| Services Verbruiksgoederen Achterhoek West         | 60.000                         | 48.000                             | 65.260                 |
| <b>Totaal lasten</b>                               | <b>15.126.243</b>              | <b>18.674.368</b>                  | <b>18.951.242</b>      |

|                                                    |                  |                  |                  |
|----------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|
| Brandweerondersteuning leiding Algemeen            | 0                | 4.000            | 269.346          |
| Kennis & Ontwikkeling Algemeen                     | 0                | 0                | 0                |
| Kennis & Ontwikkeling CBRNe ivm BDUR               | 0                | 0                | 0                |
| Vakbekwaamheid Algemeen                            | 0                | 0                | 0                |
| Vakbekwaam worden                                  | 0                | 0                | 45.056           |
| Vakbekwaam blijven                                 | 0                | 0                | 15.160           |
| PPMO Periodiek Preventief Medisch Onderzoek        | 0                | 0                | 0                |
| Materieel & Logistiek Gebied Oost Algemeen         | 0                | 0                | 0                |
| Materieel & Logistiek Kazerne in eigen beheer Oost | 0                | 0                | 0                |
| Materieel & Logistiek Gebied West Algemeen         | 0                | 0                | 0                |
| Materieel & Logistiek Kazerne in eigen beheer West | 0                | 0                | 0                |
| Materieel & Logistiek Kazerne Harderwijk           | 0                | 0                | 0                |
| RBS structureel                                    | 1.401.731        | 1.193.325        | 1.149.211        |
| RBS Incidenteel                                    | 44.100           | 52.614           | 51.355           |
| RBS verbindingskosten Twente structureel           | 0                | 170.972          | 283.949          |
| RBS verbindingskosten Twente incidenteel           | 0                | 7.260            | 110.509          |
| RBS verbindingskosten centraal                     | 0                | 6.660            | 0                |
| RBS verbindingskosten decentraal incidenteel       | 0                | 0                | 0                |
| RBS verbindingskosten decentraal structureel       | 0                | 0                | 0                |
| Materieel & Logistiek Keuringen materieel West     | 0                | 0                | 0                |
| Services Algemeen                                  | 0                | 0                | 135              |
| Services Verbruiksgoederen Achterhoek West         | 0                | 0                | 0                |
| <b>Totaal baten</b>                                | <b>1.445.831</b> | <b>1.434.831</b> | <b>1.924.721</b> |

|                              |                   |                   |                   |
|------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Saldo voor bestemming</b> | <b>13.680.412</b> | <b>17.239.537</b> | <b>17.026.520</b> |
|------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|

|                      |          |          |                |
|----------------------|----------|----------|----------------|
| Mutaties reserves    | 0        | 0        | 245.309        |
| <b>Totaal lasten</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>245.309</b> |

|                     |          |          |          |
|---------------------|----------|----------|----------|
| Mutaties reserves   | 0        | 0        | 0        |
| <b>Totaal baten</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> |

|                                  |                   |                   |                   |
|----------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Mutaties reserves</b>         | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>245.309</b>    |
| <b>Saldo na bestemming</b>       | <b>13.680.412</b> | <b>17.239.537</b> | <b>17.271.830</b> |
| <b>Saldo programma resultaat</b> |                   |                   | <b>32.293-</b>    |

*Toelichting*

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Er is een voordeel op salarissen ca door uitstel invulling vacatures vanwege het reorganisatietraject. Om de taken wel te kunnen uitvoeren, heeft inhuur derden plaatsgevonden. Daarnaast was er extra inhuur van instructeurs (door landelijke eisen Arbeidsveiligheid een intensivering op realistisch oefenen). Er is een nadeel op het budget inhuur. Per saldo is er een nadeel.                                                                                            | -765.000       |
| De overschrijding wordt opgevangen door de administratieve stelpost 'zerobased begroting' (ZBB). Ter voorbereiding op de taakstelling in het jaar 2017 is in 2016 namelijk 20% van het budget als stelpost administratief afgezonderd.                                                                                                                                                                                                                                           | 1.683.000      |
| Voordeel op energielasten, waaronder brandstofkosten door lage brandstofprijzen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 76.000         |
| Voordeel op verzekeringskosten (voertuigen/materieel), verzekeringen zijn scherp aanbesteed (door gezamenlijke inkoop lagere verzekeringspremie).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 260.000        |
| Nadeel op opleidings- en oefenkosten. Bij oefenen door verscherpte landelijke eisen Arbeidsveiligheid een intensivering op realistisch oefenen (extra trainingskosten). Bij opleiden door de trends van vergrijzing en kortere doorlooptijd vrijwilligers hogere kosten opleiden nieuwe vrijwilligers.                                                                                                                                                                           | -584.000       |
| Nadeel op kosten aanschaf dienstkleding. Door de trends van vergrijzing en kortere doorlooptijd vrijwilligers zijn er hogere kosten t.b.v. kleding nieuwe vrijwilligers.                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | -176.000       |
| Saldering van voor- en nadelen op onderhoudskosten. Verhoging kosten door meer en duurdere reparaties t.b.v. onderhoud. Vervanging is doorgeschoven i.v.m. op orde brengen inkoopproces. Door landelijke eisen Arbeidsveiligheid is er een intensivering op realistisch oefenen. Hierdoor is er meer vervuiling van ademluchtmaterialen en daardoor meer onderhoud en hogere onderhoudskosten. Door verscherpte eisen arbeidsveiligheid zijn er ook meer waskosten voor kleding. | -427.000       |
| Nadeel op ICT kosten (kazernegebonden voorzieningen).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | -135.000       |
| Voordeel op Regionaal Brandmeld Systeem.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | -220.000       |
| Nadeel door meerkosten verplichte keuringen PPMO. Door vergrijzing vrijwilligers meer (her) keuringen dan gepland                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | -100.000       |
| Voordeel op kapitaallasten door uitstel investeringen. Inkooporganisatie, experts en projectleiders waren in transitie, waardoor niet volledig op sterkte. Een substantieel deel van de capaciteit is gaan zitten in het opzetten van één regionaal Meerjaren Investeringsprogramma (MJIP) en meerjaren aanbestedingskalender.                                                                                                                                                   | 548.000        |
| Nadeel op kosten brandkranen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | -51.000        |
| Nadeel op huren vanwege afzondering 20% op stelpost. Deze afzondering is voor huren niet manifest, vanwege contractuele afspraken.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | -139.000       |
| Boekwinst verkoop oud materieel toevoegen aan reserve.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | -245.300       |
| Voordeel door verkoop oud materieel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 269.000        |
| Diverse nadelen elk voor zich kleiner dan 25.000                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | -25.993        |
| <b>Totaal negatief</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>-32.293</b> |

**Programma 4. Crisisbeheersing**

| <b>Product</b>                    | <b>Primaire begroting 2016</b> | <b>Begroting 2016 na wijziging</b> | <b>Realisatie 2016</b> |
|-----------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| Crisisbeheersing Leiding Algemeen | 676.302                        | 677.321                            | 794.137                |
| <b>Totaal lasten</b>              | <b>676.302</b>                 | <b>677.321</b>                     | <b>794.137</b>         |
| Crisisbeheersing Leiding Algemeen | 0                              | 0                                  | 0                      |
| <b>Totaal baten</b>               | <b>0</b>                       | <b>0</b>                           | <b>0</b>               |
| <b>Saldo voor bestemming</b>      | <b>676.302</b>                 | <b>677.321</b>                     | <b>794.137</b>         |
| <b>Saldo na bestemming</b>        | <b>676.302</b>                 | <b>677.321</b>                     | <b>794.137</b>         |
| <b>Saldo programma resultaat</b>  |                                |                                    | <b>116.816-</b>        |

*Toelichting*

|                                                                                                                                                                                                                                                     |                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| Er is een voordeel op salarissen ca door uitstel invulling vacatures vanwege het reorganisatietraject. Om de taken wel te kunnen uitvoeren, heeft inhuur derden plaatsgevonden. Er is een nadeel op het budget inhuur. Per saldo is er een nadeel.  | -124.000        |
| In 2016 zijn vanuit Crisisbeheersing verschillende taken opgepakt waarvan vanuit het programma Crisisbeheersing geen kostentoerekening aan andere programma's heeft plaatsgevonden.                                                                 |                 |
| Een deel van de overschrijding wordt opgevangen door de administratieve stelpost 'zerobased begroting' (ZBB). Ter voorbereiding op de taakstelling in het jaar 2017 is in 2016 namelijk 20% van het budget als stelpost administratief afgezonderd. | 52.200          |
| Diverse nadelen elk voor zich kleiner dan 25.000                                                                                                                                                                                                    | -45.016         |
| <b>Totaal negatief</b>                                                                                                                                                                                                                              | <b>-116.816</b> |



**Programma 5. GHOR**

| <b>Product</b>                   | <b>Primaire begroting 2016</b> | <b>Begroting 2016 na wijziging</b> | <b>Realisatie 2016</b> |
|----------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| GHOR Algemeen                    | 1.469.988                      | 1.527.565                          | 1.499.494              |
| GHOR Voorzieningen GNK           | 41.365                         | 33.065                             | 27.623                 |
| GHOR Materieel GHOR              | 95.625                         | 79.825                             | 47.142                 |
| <b>Totaal lasten</b>             | <b>1.606.978</b>               | <b>1.640.455</b>                   | <b>1.574.259</b>       |
| GHOR Algemeen                    | 131.500                        | 131.500                            | 134.532                |
| GHOR Voorzieningen GNK           | 0                              | 0                                  | 0                      |
| GHOR Materieel GHOR              | 0                              | 0                                  | 0                      |
| <b>Totaal baten</b>              | <b>131.500</b>                 | <b>131.500</b>                     | <b>134.532</b>         |
| <b>Saldo voor bestemming</b>     | <b>1.475.478</b>               | <b>1.508.955</b>                   | <b>1.439.727</b>       |
| <b>Saldo na bestemming</b>       | <b>1.475.478</b>               | <b>1.508.955</b>                   | <b>1.439.727</b>       |
| <b>Saldo programma resultaat</b> |                                |                                    | <b>69.228</b>          |

*Toelichting*

|                                                                                                                                                                                                                                                    |               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Er is een voordeel op salarissen ca door uitstel invulling vacatures vanwege het reorganisatietraject. Om de taken wel te kunnen uitvoeren, heeft inhuur derden plaatsgevonden. Er is een nadeel op het budget inhuur. Per saldo is er een nadeel. | -34.000       |
| De overschrijding wordt opgevangen door de administratieve stelpost 'zerobased begroting' (ZBB). Ter voorbereiding op de taakstelling in het jaar 2017 is in 2016 namelijk 20% van het budget als stelpost administratief afgezonderd.             | 144.700       |
| Nadeel op licentiekosten.                                                                                                                                                                                                                          | -37.000       |
| Saldering diverse voor- en nadelen elk voor zich kleiner dan 25.000                                                                                                                                                                                | -4.472        |
| <b>Totaal positief</b>                                                                                                                                                                                                                             | <b>69.228</b> |

**Programma 6. MON**

| <b>Product</b>                   | <b>Primaire begroting 2016</b> | <b>Begroting 2016 na wijziging</b> | <b>Realisatie 2016</b> |
|----------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| MON Algemeen                     | 1.472.983                      | 1.486.788                          | 1.568.277              |
| MON gezamenlijke kolomkosten     | 91.999                         | 83.699                             | 17.391                 |
| <b>Totaal lasten</b>             | <b>1.564.982</b>               | <b>1.570.487</b>                   | <b>1.585.668</b>       |
| MON Algemeen                     | 0                              | 156.914                            | 255.035                |
| MON gezamenlijke kolomkosten     | 0                              | 0                                  | 0                      |
| <b>Totaal baten</b>              | <b>0</b>                       | <b>156.914</b>                     | <b>255.035</b>         |
| <b>Saldo voor bestemming</b>     | <b>1.564.982</b>               | <b>1.413.573</b>                   | <b>1.330.633</b>       |
| <b>Saldo na bestemming</b>       | <b>1.564.982</b>               | <b>1.413.573</b>                   | <b>1.330.633</b>       |
| <b>Saldo programma resultaat</b> |                                |                                    | <b>82.940</b>          |

*Toelichting*

|                                                                                                                                                  |               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Nadeel op inhuur door tijdelijke vacaturestop vanwege reorganisatie.                                                                             | -33.000       |
| Saldo van voordeel door hogere bijdrage in de kosten van IJsselland en nadeel door hogere salariskosten in verband met afspraken met IJsselland. | 33.000        |
| Voordeel op opleidingskosten door doorschuiven opleidingen.                                                                                      | 44.000        |
| Diverse voordelen elk voor zich kleiner dan 25.000                                                                                               | 38.940        |
| <b>Totaal positief</b>                                                                                                                           | <b>82.940</b> |

**Programma 7. Bestuur en Bedrijfsvoering**

| <b>Product</b>                                   | <b>Primaire begroting 2016</b> | <b>Begroting 2016 na wijziging</b> | <b>Realisatie 2016</b> |
|--------------------------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| Bedrijfsvoering leiding Algemeen                 | 2.423.244                      | 3.450.143                          | 3.658.760              |
| Beleid Algemeen                                  | 711.743                        | 711.743                            | 711.743                |
| Communicatie Algemeen                            | 314.536                        | 314.536                            | 314.536                |
| Inkoop Algemeen                                  | 559.953                        | 559.953                            | 559.953                |
| Financiële administratie en Advies Algemeen      | 559.988                        | 559.988                            | 559.988                |
| Informatie Algemeen                              | 92.376                         | 92.376                             | 92.376                 |
| DIV Algemeen                                     | 226.958                        | 226.958                            | 226.958                |
| ICT Algemeen                                     | 840.642                        | 828.742                            | 782.052                |
| ICT Telefonie                                    | 149.599                        | 120.699                            | 208.538                |
| ICT ICT hardware software lopende verplichtingen | 690.388                        | 600.288                            | 593.875                |
| ICT ICT warme informatisering                    | 91.311                         | 197.011                            | 28.115                 |
| OIV Algemeen                                     | 367.341                        | 367.341                            | 367.341                |
| HRM Algemeen                                     | 933.210                        | 933.210                            | 933.210                |
| <b>Totaal lasten</b>                             | <b>7.961.289</b>               | <b>8.962.988</b>                   | <b>9.037.446</b>       |
| Bedrijfsvoering leiding Algemeen                 | 0                              | 0                                  | 34.420                 |
| Beleid Algemeen                                  | 0                              | 0                                  | 0                      |
| Communicatie Algemeen                            | 0                              | 0                                  | 0                      |
| Inkoop Algemeen                                  | 0                              | 0                                  | 0                      |
| Financiële administratie en Advies Algemeen      | 0                              | 0                                  | 0                      |
| Informatie Algemeen                              | 0                              | 0                                  | 0                      |
| DIV Algemeen                                     | 0                              | 0                                  | 0                      |
| ICT Algemeen                                     | 0                              | 0                                  | 0                      |
| ICT Telefonie                                    | 0                              | 0                                  | 0                      |
| ICT ICT hardware software lopende verplichtingen | 0                              | 0                                  | 0                      |
| ICT ICT warme informatisering                    | 0                              | 0                                  | 0                      |
| OIV Algemeen                                     | 0                              | 0                                  | 0                      |
| HRM Algemeen                                     | 0                              | 0                                  | 0                      |
| <b>Totaal baten</b>                              | <b>0</b>                       | <b>0</b>                           | <b>34.420</b>          |
| <b>Saldo voor bestemming</b>                     | <b>7.961.289</b>               | <b>8.962.988</b>                   | <b>9.003.025</b>       |
| <b>Saldo na bestemming</b>                       | <b>7.961.289</b>               | <b>8.962.988</b>                   | <b>9.003.025</b>       |
| <b>Saldo programma resultaat</b>                 |                                |                                    | <b>40.037-</b>         |

**Toelichting**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Op het product Bedrijfsvoering leiding algemeen zijn naast de reguliere personele lasten ook de lasten van inhuur en het project Optimalisering Bedrijfsvoering verantwoord.                                                                                                        | -209.000       |
| Daartegenover is de administratieve stelpost 'zerobased begroting'(ZBB) aan dit product toegekend. Het nadeel op dit product is met name veroorzaakt door extra uitgaven op personeelsactiviteiten, dubbele lasten eindejaarspakketten voor 2015 en 2016 alsmede eindheffingen WKR. |                |
| Per saldo is er een nadeel.                                                                                                                                                                                                                                                         |                |
| Op de producten betreffende ICT resteert per saldo een voordeel. Dit is met name veroorzaakt door het boeken van inhuurlasten betreffende het opschonen van het data netwerk alsmede telefonie die is verantwoord op het product Bedrijfsvoering leiding algemeen.                  | 140.000        |
| Een voordeel op het opleidingsbudget.                                                                                                                                                                                                                                               | 179.000        |
| Nadeel als gevolg van wachtgeldverplichtingen.                                                                                                                                                                                                                                      | -17.000        |
| Nadeel als gevolg van lidmaatschappen etc.                                                                                                                                                                                                                                          | -122.000       |
| Diverse nadelen, elk voor zich kleiner dan 25.000                                                                                                                                                                                                                                   | -11.037        |
| <b>Totaal negatief</b>                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>-40.037</b> |

**Programma 8. Directie, Control en Staf**

| Product                          | Primaire begroting 2016 | Begroting 2016 na wijziging | Realisatie 2016  |
|----------------------------------|-------------------------|-----------------------------|------------------|
| Control Algemeen                 | 616.058                 | 622.058                     | 532.226          |
| Bovenformatief                   | 0                       | 0                           | 289.715          |
| Control Incidentele kosten OR    | 30.437                  | 24.437                      | 24.437           |
| VNOG risicogericht               | 0                       | 500.000                     | 837.020          |
| <b>Totaal lasten</b>             | <b>646.495</b>          | <b>1.146.495</b>            | <b>1.683.398</b> |
| Control Algemeen                 | 0                       | 0                           | 0                |
| Bovenformatief                   | 0                       | 0                           | 425.335          |
| Control Incidentele kosten OR    | 0                       | 0                           | 0                |
| VNOG risicogericht               | 0                       | 0                           | 0                |
| <b>Totaal baten</b>              | <b>0</b>                | <b>0</b>                    | <b>425.335</b>   |
| <b>Saldo voor bestemming</b>     | <b>646.495</b>          | <b>1.146.495</b>            | <b>1.258.063</b> |
| <b>Saldo na bestemming</b>       | <b>646.495</b>          | <b>1.146.495</b>            | <b>1.258.063</b> |
| <b>Saldo programma resultaat</b> |                         |                             | <b>111.568-</b>  |

*Toelichting*

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| Voordeel door niet geraamde inkomsten uit detachering van eigen personeel aan derden (zie programma 9 waar deze inkomsten zijn begroot).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 403.000         |
| Per saldo een nadeel op inhuur.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | -77.000         |
| De overschrijding wordt deels opgevangen door de administratieve stelpost 'zerobased begroting' (ZBB). Ter voorbereiding op de taakstelling in het jaar 2017 is in 2016 namelijk 20% van het budget als stelpost administratief afgezonderd.                                                                                                                                                                                                                              | 53.000          |
| Nadeel op salariskosten bovenformatieven. Dekking ligt deels bij de andere programma's.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | -137.000        |
| Nadeel op reorganisatiebudget 'VNOG Risicogericht' doordat in 2016 het zwaartepunt lag van de reorganisatie, in aanloop naar de start van de nieuwe organisatie per 1 januari 2017. Onder andere OR inhuur expertise, assessmentskosten, advieskosten, afvloeiingsregelingen vertrekkend personeel, etc. Zie onderstaande tabel voor een specificatie van de totale kosten. Een analyse op de reorganisatiekosten staat in de paragraaf Bedrijfsvoering (paragraaf 4.4.). | -337.000        |
| Diverse nadelen elk voor zich kleiner dan 25.000                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | -16.568         |
| <b>Totaal negatief</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>-111.568</b> |

\*1.000 €

|                            |     |
|----------------------------|-----|
| Proceskosten Risicogericht | 472 |
| Meerkosten OR              | 79  |
| Ontslagvergoedingen        | 173 |
| Boventalligheid            | 113 |
| <b>837</b>                 |     |



**Programma 9. Algemene Dekkingsmiddelen**

| <b>Product</b>                        | <b>Primaire begroting 2016</b> | <b>Begroting 2016 na wijziging</b> | <b>Realisatie 2016</b> |
|---------------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| Financiën Algemeen                    | 10.731.929                     | 10.305.653                         | 9.656.916              |
| Loon- en prijscompensatie             | 0                              | 0                                  | 0                      |
| Totaal lasten kazernes/overgangsrecht | 2.257.649                      | 2.617.198                          | 3.387.890              |
| <b>Totaal lasten</b>                  | <b>12.989.578</b>              | <b>12.922.851</b>                  | <b>13.044.806</b>      |
| Financiën Algemeen                    | 50.416.387                     | 50.337.006                         | 50.445.668             |
| Loon- en prijscompensatie             | 0                              | 0                                  | 0                      |
| Totaal baten kazernes/overgangsrecht  | 3.187.916                      | 3.187.916                          | 3.398.734              |
| <b>Totaal baten</b>                   | <b>53.604.303</b>              | <b>53.524.922</b>                  | <b>53.844.401</b>      |
| <b>Saldo voor bestemming</b>          | <b>40.614.725-</b>             | <b>40.602.071-</b>                 | <b>40.799.595-</b>     |
| Mutaties reserves                     | 0                              | 1.442.379                          | 1.442.379              |
| <b>Totaal lasten</b>                  | <b>0</b>                       | <b>1.442.379</b>                   | <b>1.442.379</b>       |
| Mutaties reserves                     | 25.000                         | 6.433.944                          | 6.408.944              |
| <b>Totaal baten</b>                   | <b>25.000</b>                  | <b>6.433.944</b>                   | <b>6.408.944</b>       |
| <b>Mutaties reserves</b>              | <b>25.000-</b>                 | <b>4.991.565-</b>                  | <b>4.966.565-</b>      |
| <b>Saldo na bestemming</b>            | <b>40.639.725-</b>             | <b>45.593.636-</b>                 | <b>45.766.160-</b>     |
| <b>Saldo programma resultaat</b>      |                                |                                    | <b>172.524</b>         |

*Toelichting*

|                                                                                                                                                                                                                                                   |                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Administratieve stelpost 'zerobased begroting' (ZBB).                                                                                                                                                                                             | 35.000         |
| Voordeel door lagere rentestand dan voorzien en lagere financieringsbehoefte door uitstel investeringen.                                                                                                                                          | 532.000        |
| Op programma 9 is een begrotingspost opgenomen voor inhuur derden die niet is aangewend.                                                                                                                                                          | 127.000        |
| Nadeel op inkomsten overige goederen en diensten. Dit betreft hoofdzakelijk vergoeding voor detacheringen die op programma 8 tot uiting komt (zie toelichting aldaar).                                                                            | -380.000       |
| Afwikkeling van de vergoedingen fietsregeling vrijwilligers 2016. Deze vergoedingen zijn in 2016 uitbetaald, maar de inhoudingen op het salaris zijn als balanspost "nog te ontvangen bedrag" opgenomen. Dit wordt in januari 2017 geëffectueerd. | 44.729         |
| Nadeel door WKR eindheffing.                                                                                                                                                                                                                      | -288.000       |
| Nadeel op diverse stelposten.                                                                                                                                                                                                                     | -38.000        |
| Voordeel op BDUR-bijdrage door extra loon- en prijscompensatie van het Rijk.                                                                                                                                                                      | 102.000        |
| Diverse voordelen elk voor zich kleiner dan 25.000                                                                                                                                                                                                | 37.795         |
| <b>Totaal positief</b>                                                                                                                                                                                                                            | <b>172.524</b> |

## 7. Waarderingsgrondslagen

### Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (dit omvat de inkoop-prijs en de bijkomende kosten) onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen. De ge-hanteerde afschrijvingsmethoden staan beschreven in de Financiële Verordening. De VNOG schrijft af volgens de annuïteitenmethode. Aan investeringen die gedurende het boekjaar worden aangeschaft wordt wel rente toegerekend, maar er wordt daarvoor geen afschrijving berekend. De eerste afschrijving vindt plaats in het boekjaar volgend op het jaar van aanschaf. De annuïteit wordt gebaseerd op de levensduur van de activa en de rentevoet. In 2016 is voor investeringen een rentevoet van 4% gehanteerd.

### Verkort overzicht afschrijvingstermijnen

Waardering en afschrijving vaste activa:

1. Activa met een verkrijgingprijs van minder dan € 10.000,- worden niet geactiveerd.
2. Afschrijving van activa vindt plaats op basis van de annuïtaire methode.
3. De rente voor de toerekening van de kapitaallasten wordt bepaald door het AB bij de vaststelling van de uitgangspunten voor de begroting.
4. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeente, worden afgeschreven in:
  - a. 40 jaar: nieuwbouw gebouwen;
  - b. 25 jaar: renovatie, aanpassing en aankoop gebouwen;
  - c. 15 jaar: brandweervoertuigen, containers, aanhangers, vaartuigen, technische in-stallaties gebouwen, groot gereedschap;
  - d. 12 jaar: meubilair;
  - e. 10 jaar: kantoorinventaris, telefooncentrale, witgoed, keukenapparatuur, audio-en videoapparatuur, brandweermateriaal, kleding, alarmoverdrager, RBS, inventa-ris opleidingen, inrichting VC, overige immateriële activa;
  - f. 7 jaar: personenauto's en dienstvoertuigen RROL, uitrusting RROL, projectkosten C2000;
  - g. 5 jaar: kantoorapparatuur, duikapparatuur, randapparatuur C2000, gaspakken en uitrusting, automatisering- en softwarepakketten;
  - h. 4 jaar: automatiseringsapparatuur, communicatieapparatuur en verbindingsmid-delen (uitgezonderd de GMA/MON)
  - i. 3 jaar: automatiseringsapparatuur, communicatieapparatuur en verbindingsmid-delen GMA/MON en RBS migratie;
  - j. 2<sup>e</sup> hands aangekochte activa worden afgeschreven op basis van de geschatte res-terende economische levensduur;
  - k. Investeringen die in voorgaande leden niet specifiek zijn benoemd worden afge-schreven op basis van de verwachte economische levensduur.

### Vorderingen

Vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde onder aftrek van de voorziening dubieuze debiteuren.

### Overlopende activa

Overlopende activa zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

### Algemene reserve

De VNOG kent sinds 2016 een algemene reserve.

### Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan het Algemeen Bestuur een specifiek doel heeft gegeven. Binnen deze reserves is onderscheid mogelijk in wettelijke, egalisatie en overige bestemmingsreserves.

### **Stelsel van baten en lasten**

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarin de diensten of goederen zijn geleverd. Eventuele verliezen en in redelijkheid te berekenen risico's, die hun oorsprong vinden in of voor het verslagjaar zijn verwerkt in de jaarrekening. De baten en lasten waartussen een causaal verband bestaat zijn in hetzelfde jaar verantwoord. De programmarekening 2016 is opgesteld over de periode 1 januari 2016 – 31 december 2016.

### **Resultaat bestemming**

Conform BBV worden de mutaties in de reserves zowel bij de begroting als in de rekening, separaat verantwoord. Hierdoor is het jaarrekeningresultaat zowel voor als na bestemming inzichtelijk.

### **Voorzieningen**

Voorzieningen kunnen gevormd worden wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

De voorzieningen worden gevormd tegen nominale waarde.

### **Langlopende schulden**

De langlopende schulden zijn opgenomen tegen nominale waarde. Van langlopende schulden is sprake wanneer de oorspronkelijke looptijd één jaar of langer is.

### **Kortlopende schulden en vlottende passiva**

Kortlopende schulden zijn opgenomen tegen nominale waarde.



## 8. Toelichting op de balans

### Activa

#### Materiële vaste activa

| Overzicht activa                          |                   |
|-------------------------------------------|-------------------|
| Aanschafwaarde per 1-1-2016               | 58.089.594        |
| Afschrijving per 1-1-2016                 | 20.607.824        |
| Stand per 1-1-2016                        | 37.481.770        |
| Bij: Investering 2016                     | 10.123.996        |
| Af: Afschrijving 2016                     | 2.722.683-        |
| Af: Desinvestering 2016                   | 545.786-          |
| Af: Afwaardering 2016                     | 171.553-          |
| Investeringen vooruitbetaald              | 309.276           |
| <b>Totaal saldo activa per 31-12-2016</b> | <b>44.475.019</b> |

De stand per 1-1-2016 bestaat uit de boekwaarde van de gehele VNOG. De VNOG kent alleen investeringen met economisch nut. De activa van de VNOG bestaan uit vier categorieën, namelijk bedrijfsgebouwen, vervoermiddelen, apparatuur en overige activa. Hieronder de stand van de balans per categorie.

Verlooptstaat investeringen 2016:

| Categorie                        | Bedrijfsgebouwen  | Vervoermiddelen   | Apparatuur       | Overig           | Totaal            |
|----------------------------------|-------------------|-------------------|------------------|------------------|-------------------|
| Boekwaarde per 1-1-2016          | 16.955.255        | 14.517.184        | 3.752.893        | 2.256.438        | 37.481.770        |
| Investeringen                    | 38.217            | 6.623.039         | 2.347.527        | 1.115.213        | 10.123.996        |
| Desinvesteringen                 |                   | 425.887-          | 94.461-          | 25.438-          | 545.786-          |
| Afschrijvingen                   | 427.186-          | 1.357.212-        | 616.031-         | 322.254-         | 2.722.683-        |
| Afwaardering                     | 85.824-           | 9.539-            | 59.704-          | 16.486-          | 171.553-          |
| Investeringen vooruitbetaald     |                   |                   | 309.276          |                  | 309.276           |
| <b>Boekwaarde per 31-12-2016</b> | <b>16.480.462</b> | <b>19.347.585</b> | <b>5.639.500</b> | <b>3.007.473</b> | <b>44.475.019</b> |

In het jaar 2016 heeft de VNOG voor € 10.123.996,- geïnvesteerd. In de bijlage treft u een overzicht van de afgesloten en over te hevelen kredieten.

#### Toelichting op de afschrijvingen

De gehanteerde afschrijvingsmethoden staan beschreven in de Financiële Verordening, titel 2, artikel 10. De VNOG schrijft af volgens de annuïteitenmethode. Aan investeringen die gedurende het boekjaar worden aangeschaft wordt wel rente toegerekend, maar geen afschrijving berekend. De eerste afschrijving vindt plaats het boekjaar volgend op het jaar van aanschaf. De annuïteit wordt gebaseerd op de levensduur van het activa en de rentevoet. In 2016 is voor nieuwe investeringen een rentevoet van 4% gehanteerd. Met ingang van 2014 wordt ook 4% rente toegerekend aan investeringen gedaan vóór 2014.

#### Restantkredieten 2016

In de bijlage staan de kredieten die in 2016 niet (geheel) zijn uitgevoerd. De uitvoering vindt plaats in 2017 of later. Gevraagd wordt om deze kredieten over te hevelen naar 2017.

#### Kazerne Harderwijk

De overnamewaarde van € 6.400.000 voor de kazerne Harderwijk die in december 2013 is overeengekomen is een voorlopige waarde die op een later moment definitief zal worden vastgesteld.



In 2016 heeft de financiële afrekening plaatsgevonden tegen een overnamewaarde van € 6.314.1758. Voor het verschil met de voorlopige overnamewaarde heeft de VNOG een creditnota ontvangen die inmiddels is voldaan.

### *Vlottende activa*

#### Uitzettingen < 1 jaar

#### Vorderingen < 1 jaar

Onder vorderingen op korte termijn vallen vorderingen die binnen een jaar afgehandeld worden. In onderstaande tabel staan de vorderingen op korte termijn aangegeven.

| Uitzettingen < 1 jaar                       | 31-12-2016     | 31-12-2015       | mutatie         |
|---------------------------------------------|----------------|------------------|-----------------|
| Vorderingen op openbare lichamen            | 360.948        | 191.890          | 169.058         |
| Uitzettingen in 's Rijks Schatkist < 1 jaar | 0              | 0                | 0               |
| Rekening courant verhouding met het Rijk    | 0              | 0                | 0               |
| Overige vorderingen                         | 114.822        | 28.702           | 86.120          |
| Overige uitzettingen                        | 0              | 0                | 0               |
| Vooruitontvangen facturen                   | 0              | 962.709          | -962.709        |
| <b>Totaal uitzettingen &lt; 1 jaar</b>      | <b>475.770</b> | <b>1.183.301</b> | <b>-707.531</b> |

#### Vorderingen op openbare lichamen

In 2016 hebben we meer BDUR uitkering ontvangen dan begroot. Bovendien hebben we ook loon- en prijscompensatie van voorgaande jaren ontvangen.

#### Uitzettingen in Rijk's schatkist

Met ingang van 1 januari 2014 heeft het Ministerie van Financiën het voor overheidslichamen verplichte schatkistbankieren ingevoerd. De VNOG is hierdoor verplicht om overtollige middelen (alles boven het toegestane drempelbedrag dat voor 2016 bepaald is op € 665.988) in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Zoals uit de hierna volgende tabel (jaaroverzicht 2016 schatkistbankieren per kwartaal) blijkt, heeft de VNOG in 2016 voldaan aan de verplichting om overtollige middelen in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën.

| Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)                |                                                                                                         |            |            |            |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|
| Verslagjaar                                                                              |                                                                                                         |            |            |            |            |
| (1)                                                                                      | Drempelbedrag                                                                                           | 665,9875   |            |            |            |
|                                                                                          |                                                                                                         | Kwartaal 1 | Kwartaal 2 | Kwartaal 3 | Kwartaal 4 |
| (2)                                                                                      | Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen                               | 279        | 315        | 418        | 227        |
| (3a) = (1) > (2)                                                                         | Ruimte onder het drempelbedrag                                                                          | 387        | 351        | 248        | 439        |
| (3b) = (2) > (1)                                                                         | Overschrijding van het drempelbedrag                                                                    | -          | -          | -          | -          |
| (1) Berekening drempelbedrag                                                             |                                                                                                         |            |            |            |            |
| Verslagjaar                                                                              |                                                                                                         |            |            |            |            |
| (4a)                                                                                     | Begrotingstotaal verslagjaar                                                                            | 55.465     |            |            |            |
| (4b)                                                                                     | Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen                            | 55.465     |            |            |            |
| (4c)                                                                                     | Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat                                    | -          |            |            |            |
| (1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000                              | Drempelbedrag                                                                                           | 666        |            |            |            |
| (2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen |                                                                                                         |            |            |            |            |
|                                                                                          |                                                                                                         | Kwartaal 1 | Kwartaal 2 | Kwartaal 3 | Kwartaal 4 |
| (5a)                                                                                     | Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil) | 25.407     | 28.693     | 38.424     | 20.883     |
| (5b)                                                                                     | Dagen in het kwartaal                                                                                   | 91         | 91         | 92         | 92         |
| (2) = (5a) / (5b)                                                                        | Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen                               | 279        | 315        | 418        | 227        |

Rekening – courantverhouding met het Rijk

Als rekening courant met het Rijk wordt de zero-balancerekening gebruikt. Via dit rekeningnummer verlopen de afomingen naar en de opnames uit 's Rijks schatkist van en naar de rekening courant VNOG. Het saldo van de zero balance-rekening is altijd € 0.

Overige vorderingen

Op het totaal van overige vorderingen € 149.737 is gesaldeerd met het saldo dubieuze debiteuren € - 34.915.

Liquide middelen

Liquide middelen staan ter vrije beschikking:

| Liquide middelen                    | 31-12-2016   | 31-12-2015     | mutatie         |
|-------------------------------------|--------------|----------------|-----------------|
| Kas Achterhoek                      | 168          | 177            | -9              |
| Kas IJsselstreek                    | 204          | 279            | -76             |
| Bank BNG NOG zerobalancing rekening | 0            | 0              | 0               |
| Bank BNG NOG paraplurekening        | 0            | 429.128        | -429.128        |
| Lening kort geld                    | 0            |                | 0               |
| Girorekening                        | 1.674        | 1.738          | -64             |
| Postbank NOG                        | 4.105        | 1.393          | 2.712           |
| Postbank NOG                        | 2.983        | 579            | 2.404           |
| <b>Totaal liquide middelen</b>      | <b>9.133</b> | <b>433.294</b> | <b>-424.161</b> |

In november 2008 is door de VNOG een overeenkomst financiële dienstverlening afgesloten met de Bank Nederlandse Gemeenten te Den Haag met de onderwerpen: deposito, dispositieruimte, kasgeld, geldleningen e.d. Binnen deze dienstverlening worden de saldi van de liquide middelen op het niveau van deposito-rente door de BNG uitgezet.

Overlopende activa

| Overlopende activa                              | 31-12-2016       | 31-12-2015       | mutatie        |
|-------------------------------------------------|------------------|------------------|----------------|
| Nog te ontv. voorschotten van overheidslichamen | 0                | 0                | 0              |
| Overige nog te ontvangen                        | 1.027.515        | 422.570          | 604.945        |
| Vooruitbetaalde bedragen                        | 689.712          | 696.773          | -7.061         |
|                                                 |                  |                  |                |
| <b>Totaal overlopende activa</b>                | <b>1.717.226</b> | <b>1.119.343</b> | <b>597.883</b> |

Overige nog te ontvangen bedragen

Onder de post nog te ontvangen bedragen staan de opbrengsten die we in 2016 als baten hebben opgenomen in de exploitatie, maar die nog niet zijn ontvangen. Het grootste bedrag betreft het per abuis dubbel betaalde loonheffing.

Vooruitbetaalde bedragen

Het totaal bedrag aan vooruitbetaalde kosten bedraagt € 689.712,-. Hiervan heeft € 320.757,- betrekking op opleidingskosten die reeds in rekening zijn gebracht, maar waarvan de opleidingstrajecten pas in de komende jaren worden afgerond. Voor het overige zijn het facturen die betaald zijn in 2016 maar betrekking hebben op 2017.

## Passiva

### Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmings- en egalisatiere-serves.

### Verloopstaat reserves

Reserves en voorzieningen per 31-12-2016

#### Reserves

| Omschrijving                                 | Saldo<br>1-1-2016 | Terugbetaling<br>aan gemeenten | Vermeerdering<br>als gevolg van<br>bestemming<br>resultaat 2015 | Vermeerde-<br>ringen | Verminde-<br>ringen | Saldo per<br>31-12-2016 |
|----------------------------------------------|-------------------|--------------------------------|-----------------------------------------------------------------|----------------------|---------------------|-------------------------|
| Bestemming rekeningresultaat 2015            | 1.103.645         | 750.112                        |                                                                 |                      | 353.533             | 0                       |
| <b>BESTEMMINGSRESERVES;</b>                  |                   |                                |                                                                 |                      |                     |                         |
| Algemene Reserve                             | 0                 |                                | 90.482                                                          | 537.414              |                     | 627.896                 |
| Cluster Achterhoek West (SBAW)               | 650.952           | 650.952                        |                                                                 |                      |                     | 0                       |
| Best.res. Kap.lasten BAW                     | 833.862           | 833.862                        |                                                                 |                      |                     | 0                       |
| Best.res. Groot onderhoud kazerne Doetinchem | 112.126           |                                | 112.000                                                         |                      |                     | 224.126                 |
| Cluster Achterhoek Oost (BWAO)               | 215.558           | 215.558                        |                                                                 |                      |                     | 0                       |
| Best.res. Materieel BWAO                     | 1.144.683         | 1.144.683                      |                                                                 |                      |                     | 0                       |
| Cluster Veluwe Noord                         | 143.034           | 143.034                        |                                                                 |                      |                     | 0                       |
| Cluster Veluwe West                          | 607.342           | 607.342                        |                                                                 |                      |                     | 0                       |
| Bovendclusterlijk Veluwe                     | 38.850            | 38.850                         |                                                                 |                      |                     | 0                       |
| Cluster EVA                                  | 853.037           | 853.037                        |                                                                 |                      |                     | 0                       |
| Best.res. Ze loopbaanbeleid Apeldoorn        | 68.224            | 68.224                         |                                                                 |                      |                     | 0                       |
| Cluster IJsselstreek                         | 9.860             | 9.860                          |                                                                 |                      |                     | 0                       |
| Best.reserve BAW                             | 0                 |                                | 67.483                                                          |                      | 67.483              | 0                       |
| Best.reserve ICT+Hoogwerker BWAO             | 0                 |                                | 100.000                                                         |                      | 100.000             | 0                       |
| Best.reserve Arbeidhygiëne VN                | 0                 |                                | 35.000                                                          |                      | 35.000              | 0                       |
| Tijdelijke reserve(F)                        | 0                 |                                |                                                                 | 500.000              |                     | 500.000                 |
| Egalisatiereserve afschrijvingen(F)          | 0                 |                                |                                                                 | 245.309              |                     | 245.309                 |
| Resultaat prog. Risicobeheersing             | 149.891           |                                |                                                                 |                      | 149.891             | 0                       |
| Personele lasten                             | 90.870            |                                |                                                                 |                      | 90.870              | 0                       |
| GHOR NOG BDUR/BDVR                           | 1.492             |                                |                                                                 |                      | 1.492               | 0                       |
| Reserve RVB                                  | 295.161           |                                |                                                                 |                      | 295.161             | 0                       |
| <b>TOTAAL Reserves</b>                       | <b>6.318.587</b>  | <b>5.315.514</b>               | <b>404.965</b>                                                  | <b>1.282.723</b>     | <b>1.093.430</b>    | <b>1.597.331</b>        |

Het voordelig resultaat 2015 van € 1.103.645 is deels terugbetaald (€ 750.112) aan de gemeenten en deels toegevoegd (€ 404.965) aan de reserves. De terugbetaling is rechtstreeks verwerkt op de post crediteuren en heeft dus per saldo geen invloed op de programmarekening.

### Toelichting reserves

#### Clusterreserves

Bij de jaarrekening 2016 zijn alle clusterreserves afgerekend met de gemeenten.

#### Algemene Reserve

De algemene reserve bestaat uit een aantal componenten:

Bij de Tweede Financiële Verkenning 2015 is een krediet aangevraagd voor Risicoanalyse Monitor. De kapitaallasten hiervan (€ 40.000,-) worden uit de reserve Resultaat Programma Risicobeheersing gedekt.

€ 25.000,- is om onvoorziene lasten van WW- en wachtgelduitkeringen en overige bijzondere (leeftijds-) regelingen op te vangen.

Het overige deel (€ 562.896,-) is bestemd voor dekking van onvoorziene lasten.

#### Bestemmingsreserve groot onderhoud kazerne Doetinchem

Deze reserve is bedoeld om toekomstige lasten groot onderhoud van de kazerne Doetinchem te kunnen dekken. Deze kazerne is in eigendom van de VNOG.

#### Tijdelijke reserve

Het AB heeft 15 december 2016 het besluit "Uitvoering aanbestedingen 2017" vastgesteld. Dit besluit houdt in om € 500.000,- van het verwachte voordelige resultaat



2016 te reserveren voor het project 'intensivering investeringen'. Met dit project kunnen noodzakelijke investeringsprojecten vanaf 2017 worden opgestart zodat de omvang van de investeringen meer op het gewenste niveau kunnen komen.

#### Egalisatiereserve afschrijvingen

Volgens de nota afschrijven en investeren moet de VNOG de opbrengst van verkochte voertuigen reserveren om schommelingen in de kapitaallasten op te kunnen vangen. In 2016 is er voor € 245.309,- aan voertuigen verkocht. Dit gehele bedrag is ten gunste van de egalisatiereserve afschrijvingen gekomen.

#### Voorzieningen

##### Verloopstaat voorzieningen

| Omschrijving                                   | Saldo<br>1-1-2016 | Vermeerde-<br>ringen | Verminde-<br>ringen | Verminderen<br>door vrijval | Saldo per<br>31-12-2016 |
|------------------------------------------------|-------------------|----------------------|---------------------|-----------------------------|-------------------------|
| FLO Stedendriehoek                             | 155.000           |                      | 7.000               |                             | 148.000                 |
| FLO VNOG                                       | 27.000            |                      | 10.000              |                             | 17.000                  |
| Voorziening groot onderhoud kazerne Heerde     | 4.300             | 2.150                |                     |                             | 6.450                   |
| Voorziening groot onderhoud kazerne Harderwijk | 66.066            | 35.434               |                     |                             | 101.500                 |
| Spaarverlof                                    | 52.440            |                      |                     | 5.986                       | 46.454                  |
| <b>Totaal voorziening Brandweer NOG</b>        | <b>304.806</b>    | <b>37.584</b>        | <b>17.000</b>       | <b>5.986</b>                | <b>319.404</b>          |
| Dubieuze debiteuren                            | 37.898            |                      | 2.983               |                             | 34.915                  |
| Totaal voorziening Brandweer NOG               |                   |                      |                     |                             |                         |
| <b>TOTAAL Voorzieningen</b>                    | <b>342.704</b>    | <b>37.584</b>        | <b>19.983</b>       | <b>5.986</b>                | <b>354.319</b>          |

#### Toelichting voorzieningen

##### FLO rechten Stedendriehoek

Het betreft de opgebouwde FLO-rechten van het personeel regio Stedendriehoek m.b.t de uitkeringsduur: voormalig personeel van 55 tot 65 jaar. Daarnaast voor actief personeel dat recht heeft op een overgangsregeling m.b.t. de periode 55 tot 60 jaar.

##### FLO rechten VNOG Brandweer en GHOR

Het betreft hier de opgebouwde rechten voor repressief personeel dat aan bepaalde criteria voldoet (RROL-piketfuncties). Deze voorziening is, conform de arbeidsvoorwaardenregeling van de VNOG ingericht voor de uitkeringsperiode van 60 tot 65 jaar.

##### Groot onderhoud kazernes Heerde en Harderwijk

Het betreft hier een voorziening die wordt aangewend voor het groot onderhoud aan de overgenomen kazernes van Harderwijk en Heerde. Bedragen zijn gebaseerd op de meerjarenonderhoudsplannen.

##### Spaarverlof

De spaarverlofregeling is opgeheven per 1 januari 2006, echter deze voorziening is opgebouwd door één medewerker die ongeacht of hij/zij gebruik maakt van de FLO-regeling hierop aanspraak kan maken.

##### Dubieuze debiteuren

Het saldo van de voorziening Dubieuze debiteuren is op de activazijde in de balans in mindering gebracht op het bedrag aan debiteuren.

#### Vaste schulden > 1 jaar

| Omschrijving                       | Rente | Oorspronkelijke hoofdsom | stand 1-1-2016    | Nieuwe lening     | Aflossing        | stand 31-12-2016  |
|------------------------------------|-------|--------------------------|-------------------|-------------------|------------------|-------------------|
| Lening BNG materieel BWAO          | 2,8%  | 3.685.000                | 2.211.000         |                   | 368.500          | 1.842.500         |
| Lening BNG - 15 jaar nr. 40.109346 | 1,59% | 2.000.000                | 1.880.937         |                   | 120.964          | 1.759.973         |
| Lening BNG - 40 jaar nr. 40.109345 | 2,29% | 4.000.000                | 3.938.018         |                   | 63.410           | 3.874.608         |
| Lening BNG - 10 jaar nr. 40.109776 | 0,81% | 2.500.000                | 2.375.000         |                   | 250.000          | 2.125.000         |
| Lening BNG - 15 jaar nr. 40.110312 | 1,33% | 2.500.000                | 2.500.000         |                   | 166.667          | 2.333.333         |
| Lening BNG - 10 jaar nr. 40.110517 | 0,7%  |                          |                   | 2.500.000         |                  | 2.500.000         |
| Lening BNG - 10 jaar nr. 40.110644 | 0,4%  |                          |                   | 5.000.000         |                  | 5.000.000         |
| Lening BNG - 10 jaar nr. 40.110766 | 0,39% |                          |                   | 5.000.000         |                  | 5.000.000         |
| Lening Gemeente Berkelland         |       | 10.000.000               | 9.074.981         |                   | 940.929          | 8.134.052         |
| <b>Totaal leningen &gt; 1 jaar</b> |       | <b>24.685.000</b>        | <b>21.979.936</b> | <b>12.500.000</b> | <b>1.910.470</b> | <b>32.569.466</b> |



De rentelast bedroeg in 2016 € 393.209,61.

#### Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige fin. instellingen

Het betreft een achttal leningen afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten waarvan twee langjarig rentevaste leningen ter financiering van de kazerne die van de gemeente Harderwijk is overgenomen. In de loop van 2016 zijn 3 nieuwe leningen afgesloten bij de BNG met een totale leningomvang van € 12,5 miljoen.

#### Onderhandse leningen van openbare lichamen

Het betreft een 10 jarige rentevaste lening tegen 1,72% afgesloten bij de gemeente Berkelland. Deze lening is afgesloten ter financiering van het van de gemeente Doetinchem, Heerde en Apeldoorn overgenomen onroerend goed.

#### *Vlottende passiva*

##### Netto vlottende schulden < 1 jaar

| Netto vlottende schulden < 1 jaar            | 31-12-2016       | 31-12-2015       | mutatie          |
|----------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|
| Kasgeldlening                                | 0                | 2.000.000        | -2.000.000       |
| Banksaldi                                    | 2.698.448        | 1.519.377        | 1.179.071        |
| Overige schulden                             | 2.552.100        | -4.055           | 2.556.155        |
|                                              |                  |                  |                  |
| <b>Totaal vlottende schulden &lt; 1 jaar</b> | <b>5.250.548</b> | <b>3.515.322</b> | <b>1.735.226</b> |

#### Kasgeldlening

De kasgeldleningen worden afgesloten om een tijdelijk tekort aan liquide middelen op te lossen. Een en ander onder de voorwaarden zoals genoemd in de wet Fido.

#### Banksaldo

Het bedrag van € 2.698.448,- aan banksaldo bestaat uit een schuld aan de BNG Bank per 31-12-2016. De rekening courant limiet bij de BNG bedraagt € 5 miljoen.

#### Overige schulden

##### *Crediteuren*

Ten opzichte van 2015 is er in 2016 behoorlijk meer geïnvesteerd.

#### *Overlopende passiva*

| Overlopende passiva                       | 31-12-2016       | 31-12-2015       | mutatie           |
|-------------------------------------------|------------------|------------------|-------------------|
| Vooruitontvangen Europ. en Ned. overheden | 30.209           | 47.699           | -17.490           |
| Overige vooruitontvangen bedragen         | 124.915          | 142.760          | -17.845           |
| Overige overlopende passiva               | 7.397.896        | 8.625.145        | -1.937.646        |
|                                           |                  |                  |                   |
| <b>Totaal overlopende passiva</b>         | <b>7.553.020</b> | <b>8.815.604</b> | <b>-1.972.981</b> |

#### Vooruitontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen

| Omschrijving               | Stand 1-1-2016 | Vermeerdering | Vermindering  | Vermindering door vrijval | Saldo 3-12-2016 |
|----------------------------|----------------|---------------|---------------|---------------------------|-----------------|
| Bijdrage landelijk project | 47.699         |               | 17.490        |                           | 30.209          |
|                            |                |               |               |                           |                 |
| <b>Totaal</b>              | <b>47.699</b>  | <b>0</b>      | <b>17.490</b> | <b>0</b>                  | <b>30.209</b>   |

Met de bijdrage voor 'Natuurbrand versterkt' zijn in 2015 de activiteiten in het landelijke werkprogramma uitgevoerd. Hiermee zijn de middelen voor dit project besteed. In 2015 zijn ESF gelden gebruikt voor kwaliteitsverbetering van het brandweeronderwijs. In 2016 zijn de kosten voor bijscholingen van instructeurs door de BOGO aangewend.

#### Overige vooruitontvangen bedragen

Op de post overige vooruitontvangen bedragen staat vooruitontvangen huur voor kazerne Harderwijk, € 124.915. Een deel hiervan wordt gehuurd door het Rode Kruis.

#### Overige overlopende passiva

De prestaties die in 2016 hebben plaatsgevonden, maar waarvan de facturen nog niet zijn ontvangen zijn onder deze post opgenomen.

Verder staan hieronder ook opgenomen de te betalen sociale premies en loonheffing van december 2016, vergoeding vrijwilligers vierde kwartaal 2016 en het vakantiegeld tweede halfjaar 2016.

#### Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Een langjarig huurcontract is afgesloten voor het gebouw aan de Europaweg 79. De servicekosten verbonden aan het gebruik van het pand zijn ook niet op de balans opgenomen.

Verder zijn er meerjarige overeenkomsten en contracten aangegaan met leveranciers, waaronder voor kopieerapparaten, die zijn vastgelegd in het contractenregister VNOG. Daarnaast zijn er verplichtingen aangegaan voor investeringen met een toekomstige leverdatum. De bijbehorende kredieten die nog niet zijn gerealiseerd zijn in bijlage 2 van deze jaarrekening weergegeven.

Voorts huurt de VNOG uitrukposten van de gemeente Apeldoorn. Dit betreft verschillende locaties die ook niet in de balans zijn opgenomen. De verhoging van de huur wordt door de gemeente Apeldoorn, i.c. het Vastgoed Bedrijf Apeldoorn, jaarlijks bepaald op de toegestane indexering voor huurpanden. Verder hanteren zij het principe van de kostendekkende huur. Periodiek laten zij de panden daarvoor taxeren. Dit kan leiden tot een hogere of lagere huur.

## **9. Toelichting op Vennootschapsbelasting**

Dit jaar is voor veiligheidsregio's de Wet op de vennootschapsbelasting van toepassing. In samenwerking met nagenoeg alle regio's is een verkenning gedaan naar de financiële consequenties over dit jaar. Uit de verkenning is gebleken dat de mogelijke financiële consequenties nihil zijn en er derhalve in 2016 geen reservering hoeft plaats te vinden.





## 11. Wet Normering Topinkomens (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op VNOG van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene WNT maximum. Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor VNOG is € 179.000,- Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

| <b>Bedragen x € 1</b>                       | <b>A. Schoenmaker</b> | <b>K. Scherjon</b> |
|---------------------------------------------|-----------------------|--------------------|
| Functiegegevens                             | Directeur             | Directeur          |
| Aanvang en einde functievervulling in 2016  | 1/1 - 31/12           | 1/1 - 31/12        |
| Omvang dienstverband (in fte)               | 1,11                  | 1                  |
| Gewezen topfunctionaris?                    | nee                   | Nee                |
| (Fictieve) dienstbetrekking?                | Ja                    | Ja                 |
| <b>Individueel WNT-maximum</b>              | <b>€ 179.000</b>      | <b>€ 179.000</b>   |
| Beloning                                    | € 124.145             | € 148.617          |
| Belastbare onkostenvergoedingen             | -                     | -                  |
| Beloningen betaalbaar op termijn            | € 19.732              | € 19.613           |
| <b>Subtotaal</b>                            | <b>€ 143.877</b>      | <b>€ 168.230</b>   |
| -/- Onverschuldigd betaald bedrag           | -                     |                    |
| <b>Totaal bezoldiging</b>                   | <b>€ 143.877</b>      | <b>€ 168.230</b>   |
| Verplichte motivering indien overschrijding | -                     |                    |

|                                            |                  |                  |
|--------------------------------------------|------------------|------------------|
| Gegevens 2015                              | A. Schoenmaker   | K. Scherjon      |
| Aanvang en einde functievervulling in 2015 | 1/1 - 31/12      | 1/1 - 31/12      |
| Omvang dienstverband 2015 (in fte)         | 1,11             | 1                |
| Beloning                                   | € 117.019        | € 115.711        |
| Belastbare onkostenvergoedingen            | -                | -                |
| Beloningen betaalbaar op termijn           | € 14.866         | € 15.171         |
| <b>Totaal bezoldiging 2015</b>             | <b>€ 131.885</b> | <b>€ 130.882</b> |

### Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

Het WNT bezoldigingsmaximum voor de voorzitter bedraagt € 26.850,- zijnde 15% van het van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum en voor de overige leden € 17.900,- zijnde 10% van het van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum.

| <b>Gemeente</b> | <b>AB-lid</b>                   |                          | <b>Bezoldiging</b> |
|-----------------|---------------------------------|--------------------------|--------------------|
| 1. Aalten       | G. Berghoef<br>366 dagen        |                          | € -                |
| 2. Apeldoorn    | J.C.G.M. Berends<br>366 dagen   |                          | € -                |
| 3. Berkelland   | J.H.A. van Oostrum<br>366 dagen |                          | € -                |
| 4. Bronckhorst  | Mw. M. Besselink<br>366 dagen   |                          | € -                |
| 5. Brummen      | A.J. van Hedel<br>366 dagen     |                          | € -                |
| 6. Doetinchem   | Mw. J.M.E. Traag<br>260 dagen   | N.E. Joosten<br>60 dagen | € -                |
| 7. Elburg       | F.A. de Lange<br>366 dagen      |                          | € -                |
| 8. Epe          | H. van der Hoeve<br>366 dagen   |                          | € -                |
| 9. Ermelo       | A.A.J. Baars<br>366 dagen       |                          | € -                |

|                            |                                                  |                                |     |
|----------------------------|--------------------------------------------------|--------------------------------|-----|
| 10. Harderwijk             | H.J. van Schaik<br>366 dagen                     |                                | € - |
| 11. Hattem                 | J.W. Wiggers<br>366 dagen                        |                                | € - |
| 12. Heerde                 | W.R.J.M. Pijnenburg-<br>Adriaenssen<br>366 dagen |                                | € - |
| 13. Lochem                 | S.W. van 't Erve<br>366 dagen                    |                                | € - |
| 14. Montferland            | Mw. C.C. Leppink-<br>Schuitema<br>344 dagen      |                                | € - |
| 15. Nunspeet               | B. van de Weerd<br>219 dagen                     | D.H.A. van Hemmen<br>134 dagen | € - |
| 16. Oldebroek              | A. Hoogendoorn<br>366 dagen                      |                                | € - |
| 17. Oost Gelre             | Mw. A.H. Bronsvort<br>366 dagen                  |                                | € - |
| 18. Oude IJssel-<br>streek | O.E.T. van Dijk<br>177 dagen                     | S.P.M. de Vreeze<br>182 dagen  | € - |
| 19. Putten                 | H.A. Lambooi<br>366 dagen                        |                                | € - |
| 20. Voorst                 | J.T.H.M. Penninx<br>366 dagen                    |                                | € - |
| 21. Winterswijk            | M.J. van Beem<br>366 dagen                       |                                | € - |
| 22. Zutphen                | C. Abbenhues<br>335 dagen                        |                                | € - |

## Bijlagen

### Bijlage 1: Kerngegevens

Gemeentelijke bijdragen volgens de begroting 2016.

| Gemeente          | Percentage  | Bijdrage vóór<br>individuele<br>afspraken | Individuele<br>afspraken* | Gemeentelijke<br>bijdragen 2016 |
|-------------------|-------------|-------------------------------------------|---------------------------|---------------------------------|
| Aalten            | 3,27%       | 1.371.445                                 |                           | 1.371.445                       |
| Apeldoorn         | 22,81%      | 9.564.736                                 | 2.027.808                 | 11.592.544                      |
| Berkelland        | 4,79%       | 2.007.931                                 |                           | 2.007.931                       |
| Bronckhorst       | 4,91%       | 2.056.958                                 |                           | 2.056.958                       |
| Brummen           | 2,35%       | 990.260                                   |                           | 990.260                         |
| Doetinchem        | 7,21%       | 3.021.984                                 | 526.400                   | 3.548.384                       |
| Elburg            | 2,57%       | 1.082.990                                 |                           | 1.082.990                       |
| Epe               | 3,22%       | 1.355.685                                 | 22.642                    | 1.378.327                       |
| Ermelo            | 3,14%       | 1.321.644                                 |                           | 1.321.644                       |
| Harderwijk        | 5,72%       | 2.323.867                                 | 425.000                   | 2.748.867                       |
| Hattem            | 1,36%       | 570.899                                   |                           | 570.899                         |
| Heerde            | 2,16%       | 909.378                                   | 57.000                    | 966.378                         |
| Lochem            | 3,92%       | 1.676.032                                 |                           | 1.676.032                       |
| Montferland       | 3,97%       | 1.663.328                                 |                           | 1.663.328                       |
| Nunspeet          | 3,79%       | 1.581.813                                 |                           | 1.581.813                       |
| Oldebroek         | 2,61%       | 1.097.152                                 |                           | 1.097.152                       |
| Oost Gelre        | 3,35%       | 1.404.499                                 |                           | 1.404.499                       |
| Oude IJsselstreek | 4,54%       | 1.905.054                                 |                           | 1.905.054                       |
| Putten            | 2,70%       | 1.108.207                                 |                           | 1.108.207                       |
| Voorst            | 2,74%       | 1.151.413                                 |                           | 1.151.413                       |
| Winterswijk       | 2,84%       | 1.189.129                                 |                           | 1.189.129                       |
| Zutphen           | 6,04%       | 2.512.133                                 |                           | 2.512.133                       |
|                   |             |                                           |                           |                                 |
| <b>Totaal</b>     | <b>100%</b> | <b>41.866.537</b>                         | <b>3.058.850</b>          | <b>44.925.387</b>               |

\*Individuele afspraken betreffen: afrekening lasten overgedragen kazernes, afrekening FLO.

**Bijlage 2: Overzicht afgesloten en over te hevelen kredieten**

| Af te sluiten                                          | Krediet 2016     | Werkelijk 2016   | Restant          |
|--------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|
| Verzorgingsunits 2x 2011 (k)(K)                        | 129.916          | 126.168          | 3.748            |
| Risicoanalyse Monitor 2015 (k)(K)                      | 38.400           | 44.663           | -6.263           |
| Helmen brandbestrijding 65 stuks BWAO 2013 (k)(K)      | 17.696           | 27.472           | -9.776           |
| Actualiseren bekapping 18 TS's en BWAO 2014 (k)(K)     | 67.825           | 52.945           | 14.880           |
| Valbeveiligingsset 24 stuks BWAO 2015 (k)(K)           | 48.000           | 30.805           | 17.195           |
| Warmtebeeldcamera's 8 stuks(K)                         | 60.500           | 37.554           | 22.946           |
| Update tankautospuit 8631 en 8632 BAW 2014 (k)(K)      | 50.000           | 57.475           | -7.475           |
| Warmtebeeldcamera's vervanging van 6 st BAW 2014(K)    | 54.450           | 27.951           | 26.499           |
| Ademluchtinstallatie BAW 2014 (k)(K)                   | 110.110          | 0                | 110.110          |
| Testbank ademlucht vervanging BAW 2014 (k)(K)          | 208.944          | 0                | 208.944          |
| C2000 portofoons BAW 2014 (k)(K)                       | 93.118           | 90.466           | 2.652            |
| Wasmachine/droger uitrukkleding BAW 2014 (k)(K)        | 29.040           | 34.888           | -5.848           |
| Voertuig M&L vervanger van 06-8803 BAW 2014 (k)(K)     | -17.265          | 0                | -17.265          |
| Uitrukkelmen BAW 2014 (k)(K)                           | 100.644          | 107.654          | -7.010           |
| Tankautospuit 4x2 vervanger van 06-8633 BAW 2015(K)    | 60.274           | -1.457           | 61.731           |
| Warmtebeeldcamera's vervanging 4 stuks BAW 2015 (k)(K) | 36.300           | 18.634           | 17.666           |
| Dienstbus vervanger van 06-8605 BAW 2015 (k)(K)        | 42.350           | 40.552           | 1.798            |
| Verbindingsmiddelen VN 2014 (k)(K)                     | 7.165            | 12.027           | -4.862           |
| Vervanging 2 voertuigen 6901/6681 VN 2014(K)           | -15.008          | -14.910          | -98              |
| VW Golf 8-ZLP-01 Elburg VN 2014(K)                     | -4.894           | -5.109           | 215              |
| Meetapparaat/ademlucht/zuurstofkoffer VN 2014 (k)(K)   | 15.705           | 13.544           | 2.161            |
| Vervanging tankautospuit 6842 Heerde VN 2014 (k)(K)    | 430.263          | 442.779          | -12.516          |
| Persoonlijke bescherming VN 2015 (k)(K)                | 19.889           | 20.165           | -276             |
| Vervanging TAS 6941 Elburg VN 2015 (k)(K)              | 450.000          | 447.937          | 2.063            |
| Vervanging TAS 6942 Elburg VN 2015 (k)(K)              | 450.000          | 450.886          | -886             |
| Helmen VW 2014 (k)(K)                                  | 46.587           | 47.920           | -1.333           |
| Bluskleiding Harderwijk VW 2014 (k)(K)                 | 7.953            | 7.120            | 833              |
| Hoogwerker incl bekapping VW 2014 (k)(K)               | 213.114          | 345.395          | -132.281         |
| Warmtebeeldcamera VW 2014 (k)(K)                       | 40.509           | 32.945           | 7.564            |
| Ademluchtmaskers VW 2014 (k)(K)                        | 9.655            | 0                | 9.655            |
| Buitenboord motor VW 2014 (k)(K)                       | 12.167           | 0                | 12.167           |
| Chemiecaliepakken VW 2015 (k)(K)                       | 29.040           | 0                | 29.040           |
| Warmtebeeldcamera VW 2015 (k)(K)                       | 9.232            | 13.976           | -4.744           |
| Helmen VW 2015 (k)(K)                                  | 12.584           | 13.478           | -894             |
| Veeredtakel Elspeet VW 2015 (k)(K)                     | 1.219            | 4.901            | -3.682           |
| Hydraulisch redgereedschap EVA (k)(K)                  | 245.630          | 248.945          | -3.315           |
| CCSM Epe (k)(K)                                        | 4.372            | 5.009            | -637             |
| Vervanging tankautospuit 7641 Oene EVA 2014 (k)(K)     | 409.327          | 404.447          | 4.880            |
| Vervanging bekapping tas 7641 Oene EVA 2014 (k)(K)     | 29.003           | 27.015           | 1.988            |
| Tankautospuit 4x2 Centrum beroeps EVA 2015 (k)(K)      | 328.727          | 281.700          | 47.027           |
| Tankautospuit 4x2 De Maten EVA 2015 (k)(K)             | 324.695          | 281.700          | 42.995           |
| Tankautospuit 4x2 post Zuid EVA 2015 (k)(K)            | 328.727          | 285.425          | 43.302           |
| Preventie/preparatieauto Opel Vivaro EVA 2015 (k)(K)   | 35.428           | 45.796           | -10.368          |
| Hulpverleningsgereedschap Terwolde/Voorst EVA 2015(K)  | 11.756           | 0                | 11.756           |
| Vervanging 7632 EVA 2015 (k)(K)                        | 304.961          | 281.164          | 23.797           |
| Vervanging bekapping 7632 EVA 2015 (k)(K)              | 32.211           | 32.859           | -648             |
| Vervanging 7672 EVA 2015 (k)(K)                        | 376.335          | 0                | 376.335          |
| Vervanging bekapping 7672 EVA 2015 (k)(K)              | 57.548           | 0                | 57.548           |
| Helmen Apeldoorn EVA 2015 (k)(K)                       | 60.000           | 97.144           | -37.144          |
| Helmen Epe EVA 2015 (k)(K)                             | 20.000           | 110.11           | 8.989            |
| 95 helmen post Zutphen IJsselstreek 2014 (k)(K)        | 58.145           | 610.16           | -2.871           |
| Materiaalwagen 06-8201 Mitsubishi IJsselstr 2015(K)    | 72.600           | 0                | 72.600           |
| 3 stuks Dual Mode Allvue Xtreme table 2016(K)          | 18.836           | 0                | 18.836           |
| 37 stuks Alfa-Beta-Gama Sonde 2016(K)                  | 12.685           | 0                | 12.685           |
| 14 stuks Gammasonde laagbereik 2016(K)                 | 4.800            | 0                | 4.800            |
| 37 stuks RA-kabel 2016(K)                              | 1.057            | 0                | 1.057            |
| Ademluchtcilinders 71 stuks BWAO 2016(K)               | 38.660           | 12.070           | 26.590           |
| Ademluchttoestellen 17 stuks BWAO 2016(K)              | 61.710           | 0                | 61.710           |
| 6 Warmtebeeldcamera's Bronckhorst BAW 2016(K)          | 54.450           | 27.951           | 26.499           |
| Uitrukkleding 1e serie Bronckhorst BAW 2016(K)         | 54.450           | 45.385           | 9.065            |
| Routine investeringen EVA 2016(K)                      | 24.457           | 3.884            | 20.573           |
| Vervanging pagers EVA 2016(K)                          | 13.843           | 19.349           | -5.506           |
| TAS 7633 EVA 2016(K)                                   | 304.961          | 0                | 304.961          |
| Bekapping 7643 EVA 2016(K)                             | 45.397           | 0                | 45.397           |
| TAS Barchem IJsselstreek 2016(K)                       | 302.500          | 0                | 302.500          |
| TAS Laren IJsselstreek 2016(K)                         | 423.500          | 444.098          | -20.598          |
| Testapparatuur ademluchttoestellen IJsselstr 2016(K)   | 29.000           | 0                | 29.000           |
| Warmtebeeldcamera IJsselstreek 2016(K)                 | 87.110           | 41.927           | 45.184           |
| Pers. bescherming/duikkleding/materiaal VN 2016(K)     | 31.150           | 29.147           | 2.003            |
| Algemene bekapping VN 2016(K)                          | 15.633           | 16.367           | -734             |
| Personenbus 6982 VN 2016(K)                            | 45.000           | 41.339           | 3.661            |
| Dienstauto 06-7203 4x4 Harderwijk VW 2016(K)           | 48.400           | 41.870           | 6.530            |
| TAS met bekapping 06-7441 Putten VW 2016(K)            | 484.000          | 522.254          | -38.254          |
| Aqaregaat 06-7384 Ermelo VW 2016(K)                    | 47.190           | 0                | 47.190           |
| C2000 mobilifoons en portofoons GHOR 2016(K)           | 20.000           | 28.457           | -8.457           |
| <b>Totaal</b>                                          | <b>7.733.736</b> | <b>5.866.154</b> | <b>1.867.582</b> |



| Over te hevelen                                               | Krediet 2016      | Werkelijk 2016   | Restant          |
|---------------------------------------------------------------|-------------------|------------------|------------------|
| Persoonlijke uitrusting 2013 (k)(K)                           | 82.948            | 16.517           | 66.432           |
| Uitrukkleding RR0L 61 stuks 2013 (k)(K)                       | 64.912            | 49.966           | 14.946           |
| Commandohaakarmbak 1 (40-597) (k)(K)                          | 360.000           | 0                | 360.000          |
| Commandohaakarmbak 2 (42-991) (k)(K)                          | 360.000           | 0                | 360.000          |
| Voertuig voor verzorgingsgroep 2011 (k)(K)                    | 40.000            | 0                | 40.000           |
| 6x OVD voertuig pathfinder 2015 (k)(K)                        | 420.618           | 0                | 420.618          |
| Inventaris OVD voertuigen 2015 (k)(K)                         | 63.765            | 48.642           | 15.123           |
| Investeringen C2000 (vervanging randapparatuur) (k)(K)        | 319.696           | 147.461          | 172.235          |
| Auto GHOR 2014 (k)(K)                                         | 50.000            | 11.495           | 38.505           |
| Waterwagen I BWA0 2013 (k)(K)                                 | 157.300           | 0                | 157.300          |
| Waterwagen II BWA0 2013 (k)(K)                                | 157.300           | 0                | 157.300          |
| Hydraulisch gereedschap 4 sets BWA0 2013 (k)(K)               | 41.473            | 0                | 41.473           |
| Alarmonvangers 270 stuks BWA0 2013 (k)(K)                     | 33.502            | 20.485           | 13.017           |
| Portofoon batterijen 215 stuks BWA0 2013 (k)(K)               | 39.023            | 0                | 39.023           |
| Mobilifoons 36 stuks BWA0 2013 (k)(K)                         | 30.492            | 0                | 30.492           |
| Communicatiesets helmen 270 stuks BWA0 2013 (k)(K)            | 19.602            | 0                | 19.602           |
| Portofoons compleet 215 stuks BWA0 2013 (k)(K)                | 312.180           | 82.009           | 230.171          |
| AED's 10 stuks BWA0 2015 (k)(K)                               | 20.000            | 0                | 20.000           |
| Vervanging TS post Bergh BAW 2014 (k)(K)                      | 70.132            | 29.662           | 40.470           |
| P2000 alarmonvangers BAW 2014 (k)(K)                          | 10.616            | 0                | 10.616           |
| Motorspuit draagbaar vervangt 06-9161 BAW 2014 (k)(K)         | 15.125            | 0                | 15.125           |
| Schuiblusaanhanger vervangt 06-9162 BAW 2014 (k)(K)           | 18.150            | 0                | 18.150           |
| MSA vervanger van 06-9166 BAW 2014 (k)(K)                     | 48.400            | 0                | 48.400           |
| Dienstvoertuig VW Caddy vervanger van 06-8603 BAW 2014 (k)(K) | 27.830            | 0                | 27.830           |
| Redvoertuig vervanger van 06-8651 BAW 2014 (k)(K)             | 314.237           | 351.036          | -36.799          |
| Slangenwagen vervanger van 06-8662 BAW 2014 (k)(K)            | 90.750            | 0                | 90.750           |
| MSA vervanger van 06-8663 BAW 2014 (k)(K)                     | 72.600            | 0                | 72.600           |
| MSA vervanger van 06-8665 BAW 2014 (k)(K)                     | 72.600            | 0                | 72.600           |
| Voertuig M&L vervanger van 06-8681 BAW 2014 (k)(K)            | 48.400            | 0                | 48.400           |
| 182 ademluchtcilinders BAW 2014 (k)(K)                        | 88.088            | 12.826           | 75.262           |
| Slangenwagen vervanger van 06-8761 BAW 2014 (k)(K)            | 90.750            | 0                | 90.750           |
| Slangenwagen vervanger van 06-8664 BAW 2014 (k)(K)            | 90.750            | 0                | 90.750           |
| Reinigings- / droogapparatuur voor PBM (K)                    | 76.230            | 0                | 76.230           |
| Schuiblusaanhanger vervangt 06-8663 BAW 2015 (k)(K)           | 18.150            | 0                | 18.150           |
| Tankautospuit 4x2 vervanger van 06-8831 BAW 2015 (K)          | 341.853           | 296.441          | 45.412           |
| P2000 alarmonvangers BAW 2015 (k)(K)                          | 22.022            | 20.697           | 1.325            |
| Portofoons/mobilifoons BAW 2015 (k)(K)                        | 132.495           | 0                | 132.495          |
| Verbindingsmiddelen, portofoons etc VN 2014 (k)(K)            | 202.000           | 13.228           | 188.772          |
| Helmen, headsets Heerde VN 2014 (k)(K)                        | 13.000            | 0                | 13.000           |
| Verbindingsmiddelen mobilifoons VN 2014 (k)(K)                | 19.000            | 0                | 19.000           |
| Bergingsmat, pers.besche, algemene bep VN 2015 (K)(K)         | 30.112            | 16.045           | 14.067           |
| Vervanging TAS 6831 Wapenveld VN 2015 (k)(K)                  | 301.834           | 42.100           | 259.734          |
| C2000 mobilifoon, portofoon, pager VW 2014 (k)(K)             | 375.469           | 136.317          | 239.152          |
| Hydraulisch redgereedschap VW 2014 (k)(K)                     | 16.940            | 0                | 16.940           |
| MSA 2x VW 2014 (K)                                            | 97.844            | 0                | 97.844           |
| Personeel-materiele voertuig VW 2014 (k)(K)                   | 89.703            | 0                | 89.703           |
| Voertuig 7431 Putten VW 2014 (k)(K)                           | 455.124           | 377.900          | 77.224           |
| Duiktoestel VW 2014 (k)(K)                                    | 31.995            | 0                | 31.995           |
| Schuiblusaanhanger VW 2015 (k)(K)                             | 19.360            | 0                | 19.360           |
| Motorspuit VW 2015 (k)(K)                                     | 21.780            | 0                | 21.780           |
| Bluslaarzen VW 2015 (k)(K)                                    | 18.150            | 0                | 18.150           |
| Hydraulisch gereedschap VW 2015 (k)(K)                        | 78.650            | 31.859           | 46.791           |
| Dienstvoertuig VW 2015 (k)(K)                                 | 42.350            | 0                | 42.350           |
| Vervanging communicatie middelen C2000 Apeldoorn (K)          | 326.305           | 138.924          | 187.381          |
| Communicatie middelen C2000 pagers Epe (k)(K)                 | 12.344            | 0                | 12.344           |
| Warmtebeeld camera Epe EVA 2014 (k)(K)                        | 12.912            | 0                | 12.912           |
| Uniformen vrijwillige brandweer EVA 2015 (k)(K)               | 35.719            | 0                | 35.719           |
| Arbo aanpassingen Apeldoorn EVA 2015 (k)(K)                   | 60.000            | 38.217           | 21.783           |
| Totaal C2000 compleet IJsselstreek 2014 (k)(K)                | 428.600           | 92.430           | 336.170          |
| HOVD/ CVD voertuig 2016 concern (K)                           | 48.400            | 29.725           | 18.675           |
| Meubilair bedrijfsvoering 2014 (k)(K)                         | 12.682            | 0                | 12.682           |
| VW Golf 11-GVV-5 vervanging 2015 (k)(K)                       | 30.606            | 0                | 30.606           |
| VW Transporter 37-JVX-4 vervanging 2015 (k)(K)                | 55.967            | 0                | 55.967           |
| VW Touran 72-GZJ-7 vervanging 2015 (k)(K)                     | 34.826            | 0                | 34.826           |
| Dienstvoertuig servicedesk 06-98012016 (K)                    | 34.764            | 0                | 34.764           |
| OGS uitrusting 2016 (K)                                       | 83.986            | 0                | 83.986           |
| Dienstvoertuig servicedesk 06-9704 2016 (K)                   | 26.518            | 0                | 26.518           |
| 23 stuks Alarmsensometer 2016 (K)                             | 36.799            | 0                | 36.799           |
| 06-9687 haakarmvoertuig 2016 (K)                              | 16.167            | 0                | 16.167           |
| 06-9689 haakarmvoertuig 2016 (K)                              | 16.167            | 0                | 16.167           |
| Audiovisuele middelen M AC 2016 (K)                           | 130.000           | 0                | 130.000          |
| Verbouwing ROT ruimte 2016 (K)                                | 150.000           | 0                | 150.000          |
| Beeldschermen RBT ruimte 2016 (K)                             | 20.000            | 0                | 20.000           |
| Hydraulisch gereedschap BWA0 2016 (K)                         | 121.500           | 0                | 121.500          |
| TAS Bronckhorst BAW 2016 (K)                                  | 363.000           | 0                | 363.000          |
| Hydr gereedschap 8541 Bronckhorst BAW 2016 (K)                | 30.250            | 0                | 30.250           |
| Hydr gereedschap 9142 Bronckhorst BAW 2016 (K)                | 30.250            | 0                | 30.250           |
| C2000 mobilifoons Oude IJsselstreek BAW 2016 (K)              | 18.150            | 0                | 18.150           |
| Hulpverleningsgereedschap korpsen EVA 2016 (K)                | 18.298            | 0                | 18.298           |
| VW transporter HT-813-J Vaassen EVA 2016 (K)                  | 35.000            | 44.577           | -9.577           |
| TAS Almen IJsselstreek 2016 (K)                               | 423.500           | 0                | 423.500          |
| Verbindingsmiddelen/beschermingsmiddelen VN 2016 (K)          | 14.680            | 0                | 14.680           |
| Adembescherming VN 2016 (K)                                   | 29.540            | 15.677           | 13.863           |
| Watervoerende armaturen VN 2016 (K)                           | 48.322            | 37.637           | 10.685           |
| Red en bergingsmateriaal VN 2016 (K)                          | 39.306            | 7.246            | 32.060           |
| Hoogwerker 6951 VN 2016 (K)                                   | 940.000           | 522.907          | 417.093          |
| Bluskleiding/-laarzen Putten VW 2016 (K)                      | 43.560            | 24.421           | 19.139           |
| TS 7342 Ermelo VW 2016 (K)                                    | 504.000           | 470.912          | 33.088           |
| <b>Totaal</b>                                                 | <b>10.558.438</b> | <b>3.127.358</b> | <b>7.431.080</b> |

## ICT kredieten\*

| Over te hevelen                                          | Krediet 2016     | Werkelijk 2016   | Restant          |
|----------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|
| Investeringen OIV 2014 (k)(K)                            | 140.839          | 105.486          | 35.353           |
| Digitale informatievoorziening voertuig BWA O 2014 (K)   | 139.150          | 0                | 139.150          |
| MDT's vervanging 8 stuks BAW 2014 (k)(K)                 | 96.800           | 100.902          | -4.102           |
| MDT's vervanging 3 stuks BAW 2015 (k)(K)                 | 24.290           | 23.872           | 418              |
| Verbindingsmiddelen MDT's VN 2015 (K)                    | 49.994           | 45.095           | 4.899            |
| Mobile data terminals Ermelo VW 2015 (k)(K)              | 177.870          | 355              | 177.515          |
| Mobile data terminals Harderwijk VW 2015 (k)(K)          | 100.430          | 0                | 100.430          |
| Mobile data terminals Nunspeet VW 2015 (k)(K)            | 72.600           | 0                | 72.600           |
| CCS M O M O EVA 2014 (k)(K)                              | 92.970           | 92.866           | 104              |
| ICT ontwikkelingen brandweer EVA 2015 (k)(K)             | 305.329          | 202.070          | 103.259          |
| Digitale informatievoorziening voertuigen BWA O 2016 (K) | 60.500           | 0                | 60.500           |
| CCSM EVA 2016 (K)                                        | 27.441           | 0                | 27.441           |
| MDT installatie IJsselstreek 2016 (K)                    | 108.000          | 73.363           | 34.637           |
| MDT Putten VW 2016 (K)                                   | 53.240           | 14.368           | 38.872           |
| Investeringen in kennismanagement 2013 (k)(K)            | 100.000          | 116.266          | -16.266          |
| Adhoc Routers 2015 (k)(K)                                | 165.000          | 136.030          | 28.970           |
| Veiligheidsportaal 2015 (k)(K)                           | 131.999          | 11.193           | 120.807          |
| Automatisering brandweer actiecentrum 2015 (k)(K)        | 20.000           | 0                | 20.000           |
| Financieel Systeem (k)(K)                                | 35.867           | 3.494            | 32.373           |
| 4x monitor HP 2013 (k)(K)                                | 5.388            | 0                | 5.388            |
| DVO hardware overgenomen IJsselstreek 2013 (k)(K)        | 3.751            | 0                | 3.751            |
| 31 laptops 2014 (k)(K)                                   | 9.190            | 0                | 9.190            |
| 17x apple Iphone BWAW 2014 (k)(K)                        | 12.100           | 0                | 12.100           |
| Packetshaper 2014 (k)(K)                                 | 12.100           | 0                | 12.100           |
| 2 firewalls 2014 (k)(K)                                  | 24.200           | 0                | 20.720           |
| 4x G6 servers clusterlocaties 2014 (k)(K)                | 24.200           | 0                | 24.200           |
| Vervanging 80 iPhones kantoorpersoneel (k)(K)            | 40.000           | 0                | 40.000           |
| Servers Peopleware 2015 (k)(K)                           | 56.577           | 0                | 56.577           |
| Hardware PQR 2015 (k)(K)                                 | 139.660          | 32.026           | 107.634          |
| 3x HP 23 led scherm 2015 (k)(K)                          | 658              | 0                | 658              |
| 5x LCD monitor HP ZR03 OW 2015 (k)(K)                    | 7.838            | 0                | 7.838            |
| Server brw kazerne Zutphen 2015 (k)(K)                   | 13.17            | 0                | 13.17            |
| 4x monitor HP LP3065 widescreen TFT 2015 (k)(K)          | 6.341            | 0                | 6.341            |
| Catalysyst 2015 (k)(K)                                   | 5.943            | 0                | 5.943            |
| DVO hardware overgenomen IJsselstreek 2015 (k)(K)        | 19.895           | 0                | 19.895           |
| DVO laptop 31x HP Probook+Carepack 2015 (k)(K)           | 17.301           | 0                | 17.301           |
| OVH Server HP Proliant 2015 (k)(K)                       | 3.145            | 0                | 3.145            |
| Stabicat PRO 2015 (k)(K)                                 | 16.508           | 0                | 16.508           |
| Software ondersteuning televisies 2015 (k)(K)            | 11.710           | 450              | 11.260           |
| Telefooncentrale 2015 (k)(K)                             | 48.064           | 0                | 48.064           |
| Topdesk 2015 (k)(K)                                      | 32.270           | 0                | 32.270           |
| Licenties Decos + mitoffice 2015 (k)(K)                  | 47.931           | 0                | 47.931           |
| Licenties Peopleware 2015 (k)(K)                         | 33.793           | 0                | 33.793           |
| Aanpassing VNOG infrastructuur 2016 (K)                  | 268.575          | 110.101          | 158.474          |
| DVO PC's en monitoren 2016 (K)                           | 26.216           | 23.422           | 2.794            |
| DVO netwerk - wireless dataomgeving BAW 2016 (K)         | 28.476           | 0                | 28.476           |
| DVO software-licenties-ms office-servers 2016 (K)        | 30.312           | 0                | 30.312           |
| Investeren automatisering 2016 (K)                       | 100.604          | 0                | 100.604          |
| Investeren automatisering nagekomen 2016 (K)             | 13.795           | 0                | 13.795           |
| Software key2finance 2016 (K)                            | 13.225           | 0                | 13.225           |
| Aanschaf (vervanging) laptops 2016 (K)                   | 128.285          | 0                | 128.285          |
| Hardware lap-deskops en monitoren 2016 (K)               | 71.985           | 39.128           | 32.857           |
| OIV 12 laptops + carepack 2016 (K)                       | 11.101           | 0                | 11.101           |
| <b>Totaal</b>                                            | <b>3.174.773</b> | <b>1.130.485</b> | <b>2.040.808</b> |

\*Conform eerdere besluitvorming (AB 15 december 2016) wordt het restant krediet ICT overgeheveld naar 2017.

Toelichting

In voorgaande tabellen is een overzicht gegeven van beschikbaar gesteld krediet versus de feitelijke uitgaven tot en met 31 december 2016. Uit dit overzicht kan geconcludeerd worden dat er in minder is geïnvesteerd dan gepland. Er wordt namelijk een vergelijking gemaakt tussen bestuurlijke goedkeuring om te investeren versus realisatie in een bepaald jaar. Indien er bestuurlijke autorisatie is om tot een investering over te gaan (krediet) is de doorlooptijd, tot levering en betaling van de investering, vaak meer dan 1 jaar.

### **Bijlage 3: Controleverklaring**